

A decorative wreath made of small, vibrant green leaves is arranged in a heart shape against a background of horizontal wooden planks. The leaves are densely packed and have a slightly glossy texture. The wooden planks are light brown with visible grain and knots.

Årsredovisning 2021

JAK
MEDLEMSBANK

En annorlunda bank

JAK Medlemsbank är en idéburen bank med nästan 24 000 medlemmar spridda över hela Sverige. Som medlem är du en del i en folkrörelse med möjlighet att påverka de ekonomiska villkoren för både dig själv och andra.

Som ekonomisk förening ska vi främja våra medlemmars ekonomiska intressen. Det gör vi genom att bedriva bankverksamhet som verkar för en hållbar utveckling för människa, miljö och ekonomi. Våra produkter och tjänster är prissatta efter de kostnader som banken har samt det överskottsbehov som finns för att framtidssäkra verksamheten och den långsiktiga medlemsnyttan. Vi strävar efter att minska skuldsättningen i samhället genom att erbjuda låneprodukter som främjar låntagaren att bli skuldfri.

Vi har ideellt aktiva medlemmar runtom i Sverige som ordnar utställningar, informationsmöten och andra aktiviteter.

Innehållsförteckning

Styrelseordförande har ordet.....	4	Noter till de finansiella rapporterna.....	27
Verkställande direktör har ordet.....	5	Not 1 Uppgifter om Banken.....	27
Hållbarhetsrapport.....	6	Not 2 Redovisningsprinciper.....	27
GRI standard index.....	11	Not 3 Riskhantering.....	31
Förvaltningsberättelse.....	13	Not 4 Räntenetto.....	42
Fem år i sammandrag.....	20	Not 5 Provisionsintäkter.....	42
Resultaträkning.....	23	Not 6 Provisionskostnader.....	42
Rapport över totalresultat.....	23	Not 7 Övriga rörelseintäkter.....	43
Balansräkning.....	24	Not 8 Allmänna administrationskostnader.....	43
Rapport över förändring i eget kapital.....	25	Not 9 Övriga rörelsekostnader.....	48
Kassaflödesanalys.....	26	Not 10 Exceptionella intäkter och kostnader.....	48
		Not 11 Kreditförluster, netto.....	49
		Not 12 Skatter.....	49
		Not 13 Belåningsbara statsskuldförbindelser.....	50
		Not 14 Utlåning till kreditinstitut.....	50
		Not 15 Utlåning till allmänheten.....	50
		Not 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper.....	53
		Not 17 Aktier och andelar.....	53
		Not 18 Immateriella anläggningstillgångar.....	53
		Not 19 Materiella tillgångar.....	54
		Not 20 Övriga tillgångar.....	54
		Not 21 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.....	55
		Not 22 Skulder till kreditinstitut.....	55
		Not 23 Inlåning från allmänheten.....	55
		Not 24 Övriga skulder.....	56
		Not 25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.....	56
		Not 26 Eventualförpliktelser och åtaganden.....	56
		Not 27 Närstående.....	57
		Not 28 Finansiella tillgångar och skulder.....	57
		Not 29 Eget kapital.....	59
		Not 30 Viktiga uppskattningar och bedömningar.....	59
		Not 31 Kapitaltäckning.....	60
		Styrelsens underskrift.....	62

Styrelseordförande har ordet

Styrelsen har haft ännu ett händelserikt år med fortsatta utmaningar både i form av den pågående pandemin och ändrade regelverk.

Vid årsstämman valdes två nya ledamöter. Vi har även haft två extrastämmor under året. Den första godkände det förslag på nya stadgar som antagits av årsstämman. Den andra avsåg ett fyllnadsval till styrelsen efter att ordförande och en ledamot aviserat att de inte längre kunde fortsätta sina förtroendeuppdrag på grund av ändrade arbetsförhållanden. Som vice ordförande tog jag över ordförandeposten.

Under hösten genomfördes ett strategiseminarium med fokus på både den kort- och långsiktiga strategin. Vår första prioritet är att lyfta JAK ur den finansiella situation som Banken befinner sig i. Samtidigt vill vi skapa förutsättningar för att banken ska kunna fylla sin roll i den finanssektor som alltmer präglas av fokus på hållbarhet. För detta krävs att vi blir tydligare i hur vi kan bidra till en hållbar framtid och värld.

Styrelsens huvudfokus under 2021 har varit affärsstrategi inriktad på att vända de negativa resultaten. Vi har också fortsatt att stärka medlemsengagemanget och den utåtriktad kommunikation. Styrelseledamöter och medlemmar har deltagit i konferenser om socialt byggande och sociala företag. Styrelsens medlemsutskott har även arrangerat medlemsträffar, vilket har varit uppskattat.

I december meddelade Finansinspektionen att en omtolkning av det europeiska regelverket för kooperativa banker innebär att JAK:s kapitalisering – som idag främst sker genom låneinsatser – inte längre godtogs. Detta startade ett stort

arbete, för både styrelsen och den operativa ledningen, med att utveckla en ny kapitaliseringsmodell som både uppfyller myndigheternas krav och bevarar JAK:s kooperativa principer. När den nya modellen har tagits fram och godkänts av Finansinspektionen räknar vi med att kunna återuppta vår ansökan om återbetalning av medlemsinsatser. Ansökan drogs tillbaka som en följd av beskedet från Finansinspektionen.

Nu går vi in i ett nytt år med fortsatt fokus på lönsamhet. Vi vet att vi, med medlemmarnas stöd, kan vända på den negativa utvecklingen som JAK har haft de senaste åren. Här behövs vi alla: medlemmarna, Bankens ledning och personal och alla förtroendevalda för att nå det mål vi alla delar – en stabil och välfungerande bank som bidrar till en ekonomiskt hållbar finansmarknad och ett hållbart samhälle för människa, miljö och ekonomi.

*Lena Eriksson Åshuvud
Styrelseordförande*

Verkställande direktör har ordet

Året 2021 blev ett produktivt år med fokus på ökad medlemsnytta. Under året lanserades bland annat vårt nya bolån, vi införde en ny digital process för att bli medlem direkt på vår hemsida samt höll hela tre föreningsstämmor och flera medlemsträffar.

Trots ett dystert resultat på minus 10,2 miljoner kronor, kan vi se att satsningar och aktualisering av verksamheten fått gensvar. Under andra halvan av 2021 bidrog vårt nya bolån till att plana ut den negativa trenden med minskande lånestock som pågått under de senaste åren. Sedan december har lånestocken ökat varje månad. Det visar att medlemsnyttan ökat och att vi är med och finansierar fler av våra medlemmars boende. Vi fortsätter på inslagen väg med lansering av fler nya låneprodukter under 2022. Näst på tur är byggnadskreditiv till juridiska personer där vi särskilt satsar på att stötta utvecklingen av och erbjuda finansiering för hållbara boenden. Vi planerar även att inom kort lansera ett nytt privatlån.

Sammantaget var 2021 ett år då vi visade att vi klarar att aktualisera vår verksamhet och bygga medlemsnytta trots en hårt konkurrensutsatt marknad med mycket låga räntor. Vi fortsätter idogt vårt förändringsarbete, där medarbetare, förtroendevalda och medlemmar tillsammans förädlar bankens ändamål samtidigt som vi moderniserar och effektiviserar bankens resursanvändning. Allt för att öka medlemsnyttan och återgå till att löpande återbetala medlemsinsatser.

Jag är fortsatt glad och stolt över att få vara med och leda vår viktiga medlemsbank och jag brinner för att JAK ska inta en avgörande roll i hållbarhetsutvecklingen; bli en central aktör i den nödvändiga omställning vi alla står inför.

Den stora digitaliseringsresa som vi påbörjade för några år sedan möjliggjorde nödvändiga Anpassningar i verksamheten

med anledning av coronapandemin. Under 2021 mognade flera av dessa verksamhetsanpassningar, framför allt gällande distansarbete, vilket förändrat vårt behov av kontorslokaler. Styrelsen fattade därför, i mitten av februari 2022, beslut om att sälja JAK:s kontorsfastighet på Vasagatan 14 i Skövde och vi ser fram mot att en flytt till mer ändamålsenliga lokaler.

Vi följer noga den fruktansvärda och oroväckande utvecklingen av Rysslands invasion av Ukraina och konsekvenserna av denna på både marknad och för våra medlemmar.

De medlemsträffar och aktiviteter som under året arrangerats av styrelsens medlemsutskott tillsammans med andra förtroendevalda och ideellt aktiva medlemmar har varit uppskattade. Jag ser fram emot fler intressanta samtal och träffar under 2022. Stort tack till alla som under året på olika vis engagerat er i JAK!

Johan Thelander
Verkställande direktör

Hållbarhetsrapport

Verksamheten i JAK Medlemsbank (nedan JAK eller Banken) bygger på ansvar och transparens. Det är medlemmarna som vid föreningens högsta beslutande organ, föreningsstämman, beslutar om föreningens ändamål.

Bankens föregående hållbarhetsrapport publicerades i samband med 2020 års årsredovisning den 31 mars 2021.

På sextioalet var Sverige på väg in i en omvälvande tid med ny politisk medvetenhet och ifrågasättande av gamla värderingar. Många unga engagerade sig och några av dessa bildade 1965 Riksföreningen för ekonomisk frigörelse med inspiration från danska JAK. Under årens lopp växte riksföreningen och utvecklades så småningom till JAK Medlemsbank.

I JAK verkar vi för ett samhälle med ekonomiska spelregler som inte skapar klyftor mellan människor och regioner. Hänsyn till människor och miljö är en del av vår ideologi. Det präglar vår syn på ekonomi och hantering av pengar.

På uppdrag av FN skrevs 1987 den så kallade Brundtland-rapporten till Världskommissionen för miljö och utveckling. I rapporten lanserades begreppet hållbar utveckling som definieras utifrån ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Det innebär för oss:

- Ekologisk hållbarhet – att ta hänsyn till jordens resurser; att naturresurser används utan att förbrukas.
- Social hållbarhet – att samhället är jämställt och jämlikt; att människor lever ett gott liv med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader.
- Ekonomisk hållbarhet – en ekonomisk utveckling som inte medför negativa konsekvenser för den ekologiska eller sociala hållbarheten.

Verksamheten utgår från denna värdegrund och syftar till att verka för en hållbar utveckling för människa, miljö och ekonomi, i samklang med FN:s Globala mål. Detta genomsyrar såväl de produkter som Banken erbjuder som Bankens interna förhållningssätt till hållbarhet.

Genom medlemstidningen Grus & Guld, seminarier och medlemsträffar arbetar Banken med folkbildning i syfte att bidra till omställningen till ett hållbart samhälle. I tidningens fyra nummer under 2021 lyftes en bredd av fördjupande artiklar och omvärldsbevakning kring frågor såsom klimat, rättvis

omställning, cirkulär ekonomi, landsbygdsutveckling, hållbar respektive ohållbar livsmedelsproduktion, varsamt skogsbruk och utveckling inom bank- och finanssektorn.

EKOLOGISK HÅLLBARHET

Många av våra medlemmar har valt JAK som ett aktivt ställningstagande för hållbar utveckling. Bankens största möjlighet att påverka och bidra till ett hållbart samhälle är genom sin utlåning. Banken ser de finansieringsbehov som finns och har under 2021 arbetat med att utveckla hållbarhetslån och lån till juridiska personer för att ytterligare stödja medlemmarnas och samhällets omställning och hållbara utveckling. Som ett led i detta påbörjades ett arbete med att utveckla Bankens hållbarhetspolicy och dess integrering med Bankens kreditpolicy och placeringspolicy, som är de styrdokument som reglerar Bankens operativa hållbarhets- och miljöarbete.

Sedan start har JAK haft många medlemmar med kunskap och intresse för att aktivt vara en del av omställningen till ett hållbart samhälle. Under åren har medlemmar med JAK:s hjälp fått möjlighet att förverkliga en mer hållbar livsstil, till exempel genom lån till att bygga eller renovera sitt hus med ekologiska tekniker, investera i solceller eller annan miljöteknik. Banken har också kunskap och ett arbetssätt som möjliggör hänsyn till medlemmarnas val av en enklare och mer hållbar livsstil i kreditgivningen.

För att ytterligare uppmuntra och premiera medlemmar som väljer att gå längre vad gäller ekologisk hållbarhet lanserade vi under 2021 Hållbart Bolån, för vilka en ränterabatt lämnas där Banken gör avkall på en del av överskotts målet för att främja en hållbar utveckling.

Under 2021 inleddes ett arbete för att Banken mer aktivt ska kunna bidra till att möta de finansieringsbehov som finns hos juridiska personer vars verksamhet kan bidra till att främja omställningen till ett hållbart samhälle. Det finns till exempel behov att öka och underlätta tillgång till finansiering för socialt företagande samt kooperativt företagande i ekonomiska

föreningar samt bo- och byggemenskaper – verksamheter som kan bidra till såväl ökad ekologisk som social hållbarhet.

SOCIAL HÅLLBARHET

Minskade ekonomiska klyftor i samhället bidrar till en social hållbarhet. JAK verkar för att medlemmar ska bli skuldfria inom rimlig tid. Därför rekommenderar vi alltid låntagaren att amortera så mycket som möjligt. Det finns även möjlighet för medlemmen att under amorteringstiden, genom ett kombinerat sparande, bygga upp ett eget kapital som kan minska behovet av lån i framtiden. Genom sparpoäng och en premiering av sparande, såväl innan som under lånets löptid, tillsammans med att vi rekommenderar amortering, verkar Banken för att bidra till att stötta medlemmarna i att bygga en sund ekonomi. Vid behov kan vi även bidra till skuldsanering.

De flesta av Bankens medlemmar som söker lån behöver hjälp att finansiera sin bostad. I låneverksamheten är huvuddelen därför lån till privatbostäder.

Under 2021 inleddes ett arbete för att Banken mer aktivt ska kunna bidra till att möta det intresse av nya former av kooperativt och socialt byggande som växer fram runt om i landet. Det handlar om bygg- och bogemenskaper, lokalt ägda utvecklings- eller bygdebolag och andra idéburna och av civilsamhället drivna lösningar för att möta behov av bostäder, lokaler och service. Drivkraften är ofta önskan om mer gemenskap, att skapa ekonomiskt överkomliga bostäder, till exempel genom att minska egen bostadsytta och utveckla delningslösningar, att möjliggöra och bidra till social likvärdighet som ekologisk hållbarhet.

I forskningsrapporten European Social Enterprise Monitor, som släpptes under 2021, lyfts behovet av mer finansiering till sociala företag fram. Dessa företag tar sig an samhällets utmaningar och kan till exempel bidra till inkludering av grupper som har svårt att komma in på arbetsmarknaden eller lever i utanförskap.

Många sociala företag bedrivs i form av ekonomiska föreningar, stiftelser eller ideella organisationer. Det finns en okunskap bland kommersiella finansiella aktörer om ekonomiska föreningar. Här kan JAK göra skillnad genom att öka tillgången till finansiering.

Banken deltog under hösten i två stora konferenser med fokus på socialt företagande och socialt byggande. Inför den

sociala företagande dagen fick det sociala företaget Street Business stöd från JAK för att skapa och delta med en unik musikvideo som visade hur de arbetar med personer som lever i hemlöshet.

EKONOMISK HÅLLBARHET

Utlåning i JAK sker endast med, från medlemmar, inlånade medel samt eget kapital. Detta tillsammans med att Banken inte ger någon inlåningsränta innebär att Banken inte har några räntekostnader för upplåning av kapital. Den ränta som låntagare betalar baseras på de kostnader som Banken har för sin verksamhet samt det överskottsbehov som finns för att framtidssäkra verksamheten och den långsiktiga medlemsnyttan. Banken har varken vinstutdelning eller bonusar. Som del i vårt arbete för ekonomisk hållbarhet har vi som mål att vår verksamhet ska minska skuldsättningen i Sverige.

Den del av inlåningen som inte lånas ut till medlemmar placeras främst hos stat och kommun och bidrar på så sätt till utvecklingen av vår gemensamma välfärd. Värdepappersportföljen består helt av gröna värdepapper.

Som ett led i Bankens arbete att underlätta och öka tillgången till finansiering för sociala företag, kooperativ, ekonomiska föreningar och verksamheter som är en del av den sociala ekonomin har vi under 2021 fortsatt samarbetet med Mikrofonden. Genom att erbjuda vägledning, stöd och garantier för lån kompletterar och underlättar Mikrofonden Bankens arbete och kan möjliggöra finansiering för Bankens juridiska medlemmar. Under 2021 bidrog Banken aktivt i styrelsen för Mikrofonden Väst.

Bankens samverkan kring och arbete för att öka tillgång till finansiering för juridiska personer har under 2021 inneburit flera spännande dialoger och förfrågningar som kan innebära att Banken genom sin utlåning kan bidra till att ökad ekonomisk hållbarhet, fler sociala företag kan starta och växa och bidra till att lösa samhällets utmaningar och att fler socialt och miljömässigt hållbara bostadslösningar kan utvecklas.

RESPEKT FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Banken finansierar inget som bryter mot demokratiska metoder eller mot de mänskliga rättigheterna enligt FN:s konvention, Barnkonventionen och humanitärätten. Banken respekterar och ställer sig bakom internationella principer och

konventioner enligt Bankens hållbarhetspolicy, se närmare i hållbarhetspolicyen som finns på Bankens hemsida.

Bankens ställningstagande för rättvisa och demokrati återfinns i Bankens reglemente.

MOTVERKANDE AV EKONOMISK BROTTSLIGHET

Under 2021 fortsatte Banken sitt aktiva arbete för att motverka ekonomisk brottslighet. Banken gjorde ytterligare satsningar på att utveckla rutiner och arbetssätt, fortbilda personalen och styrelsen samt implementerade och utvecklade systemstöd för riskbedömning och monitorering. Även medlemmarna fick möjlighet att lära sig mer om vad ekonomisk brottslighet, såsom penningtvätt, kan innebära och hur Banken arbetar för att förebygga, följa upp och vidta åtgärder vid behov.

MOTVERKANDE AV KORRUPTION

Banken har tydliga riktlinjer att inte acceptera eller erbjuda gåvor, representation eller andra personliga fördelar som rimligen kan antas påverka en affärssuppgörelse.

Banken ger inga lån till företag som avser att använda dem för spekulation, olaglig skatteplanering, placering i så kallade skatteparadis eller till mutor.

Bankens motverkande av korruption regleras i anvisningar för inköp vid jäv och rutin för avtal. Banken står även bakom flera internationella principer och konventioner, se närmare i hållbarhetspolicyen som finns på Bankens hemsida.

UTLÅNING TILL JURIDISKA PERSONER

Banken riktar sig i första hand till privatpersoner. En mindre del, cirka 75,8 miljoner kronor totalt, lånas ut till företag, inklusive personliga företagare, föreningar och stiftelser.

Banken spekulerar inte i aktier eller andra derivatinstrument. Vi säger nej till all form av finansiering gällande vapen, krigsmateriel, fossil utvinning, gruvindustri, skatteplanering, mutor, pornografisk verksamhet, tobak och droger.

Utlåning till juridiska personer regleras i Bankens kreditpolicy och hållbarhetspolicy, som inkluderar de nationella och internationella principer och förordningar som JAK ställer sig bakom.

INTERNT HÅLLBARHETSARBETE

I Bankens dagliga verksamhet strävar vi efter att i alla delar tänka miljö och hållbarhet.

Vi begär ekologiskt, lokalproducerat och rättvisemärkt i så stor utsträckning som möjligt och har vegetarisk mat som norm vid våra riksarrangemang och styrelsemöten. Detta gäller även vid inköp av mat och fika till kontoret.

Avfallet källsorteras och vi är anslutna till fjärrvärmenät och använder miljömärkt el. På webben utvecklar vi våra digitala tjänster, både i vår internetbank och på vår hemsida. När vi reser gör vi det med tåg och annan kollektivtrafik.

KÖP AV KOLDIOXIDKREDITER

För klimatpåverkande utsläpp från trycksaksproduktion, pappersförbrukning, transporter, mat och el köper vi koldioxidkrediter i Gold Standard-certifierade klimatprojekt motsvarande dubbla utsläppsmängden.

Krediter för 2021 års utsläpp köps för 26 ton i projektet Santa Marta Landfill Gas Recovery i Santiago, Chile. Projektet är ett kraftverk som producerar elektricitet genom förbränning av den metangas som naturligt bildas vid nedbrytning i en soptipp. Då metan är en betydligt mer kraftfull växthusgas än koldioxid, innebär förbränningen en stor klimatnytta i sig. Samtidigt bidrar kraftverket till att ersätta fossil energi i elnätet. Totalt beräknas projektet ge en årlig minskning av växthusgasutsläpp om 348 tusen ton koldioxidekvivalenter.

SOCIALA FÖRHÅLLANDEN OCH PERSONAL

I JAK arbetar vi internt efter fyra kärnvärden; Ansvarsfulla, Tydliga, Positiva och Konstruktiva. Med detta som utgångspunkt vill vi skapa förtroende hos våra medlemmar, respekt medarbetare sinsemellan och en stark organisationskultur. För våra medarbetare ska JAK vara en attraktiv och utvecklande arbetsplats, vi tillämpar till exempel sju timmars arbetsdag, och för omvärlden ska JAK vara en tydlig, relevant och uppskattad medlemsbank. Alla medarbetare är anslutna till kollektivavtal med Fremia och Finansförbundet.

Arbetspressen är fortsatt hög i organisationen och ledningen följer löpande upp och utvärderar personalens arbetsmiljö och arbetar för att förbättra denna. Under året har ett stort utvecklingsarbete pågått och flera nya arbetsverktyg har implementerats för att effektivisera arbetsflöden och processer.

Alla anställda i Banken ska behandlas och bemötas på samma villkor, oavsett kön, etnicitet, ålder, sexuell läggning, funktionsnedsättning, religion eller annan trosuppfattning. För

att säkerställa detta och för att kartlägga stressnivå, trivsel och engagemang i organisationen genomförs en skydds rond där skyddsansvariga går igenom verksamheten tillsammans med skyddsombud och andra berörda arbetstagare. Resultatet av medarbetarundersökningarna och skydds ronderna diskuteras på ledningsnivå och insatser har gjorts för att förbättra enskilda medarbetares arbetssituation.

Löneskillnaderna mellan män och kvinnors heltidslöner är fortsatt små 2021. Kvinnorna och icke-binäras löner var 2020 1 procent lägre än männens när det gäller samtliga tjänstemän, exklusive chefer. Under 2021 var kvinnornas och icke-binäras medelheltidslöner 4 procent lägre än männens. Arbetet med lönekartläggning är en del i Bankens aktiva åtgärder för att förebygga och främja jämställda löner.

Gällande fortbildning anammar Banken metoden "train the trainer" (utbilda utbildaren). Praktiskt innebär metoden att ansvariga för respektive område på Banken går externa utbildningar för att sedan utbilda övriga medarbetare som berörs av området.

Det arbetssätt som tillämpas i valberedningen avseende sammansättning av styrelsen, bland annat avseende mångfald, beskrivs i Bankens reglemente.

KÖNSFÖRDELNING

(se Not 8 Allmänna administrationskostnader)

Anställda

Medelantalet anställda: 28

Varav män 9, kvinnor 18, icke-binära 1

Styrelsen (stämmovalda ordinarie ledamöter och suppleanter samt vd, inklusive arbetstagarledamöter)

Män 6, kvinnor 4

Övriga ledande befattningshavare inkl. vd

Män 3, kvinnor 2

Koldioxidutsläpp 2021 2020 års siffror i parentes

Transport & hotell	Ei	Mat	Papper	Totalt
0,56 ton (1,07 ton)	10,93 ton (10,46 ton)	0,62 ton (0,64 ton)	0,05 ton (0,07 ton)	12,16 ton (12,24 ton)

Om Fair Finance Guide

Fair Finance Guide är ett internationellt initiativ som granskar hur hållbart banker investerar och lånar ut pengar.

Genom en internationell metod kartläggs bankernas riktlinjer och sedan görs granskningar av hur de följs i praktiken. Via webbsidan kan man enkelt jämföra bankernas resultat och sedan säga vad man tycker, genom att skicka ett meddelande till Banken. På detta sätt får bankerna direkt feedback från sina kunder och pressas/uppmuntras till förbättring.

Fair Finance Guide grundades 2009 i Nederländerna och finns idag i 13 länder: Nederländerna, Sverige, Frankrike, Japan, Norge, Indonesien, Belgien, Tyskland, Brasilien, Thailand, Indien, Kambodja och Filippinerna.

HÖGT BETYG I HÅLLBARHETS-RANKING

Under 2021 behöll JAK 97 (97) procent godkänt i den årliga rankingen av bankernas hållbarhetsarbete, som genomförs av det internationella initiativet Fair Finance Guide (FFG). Högst betyg får Banken för sitt hållbarhetsarbete inom områdena mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, biologisk mångfald, energi, skog, skatteflykt och korruption. Förutom den årliga kartläggningen av bankernas hållbarhet, gör Fair Finance Guide även fallstudier i efterhand för att kontrollera att efterlevnaden följs. Banken har relativt låga hållbarhetsrisker eftersom Banken bara lånar ut till små företag som är verksamma i Sverige.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Hållbarhetsrapporten ingår i Bankens årsredovisning 2021 och redovisningen är enligt GRI-standard, core nivå.

Underlaget är hämtat från Bankens interna finansiella system, styrdokument samt medarbetarnas rapportering. Före-

taget ZeroMission har hjälpt oss med uträkning av årets klimatpåverkan.

Det finns ingen tredjepartsgranskning på GRI-redovisningen.

RISKER OCH HUR VI HANTERAR DEM

Bankens förhållningssätt till risk innebär att Banken undviker att låna ut eller placera med hög risk. Mer information om Bankens riskhantering finns i avsnittet Riskhantering i förvaltningsberättelsen samt i [Not 3 Riskhantering](#).

KLAGOMÅLSHANTERING AVSEENDE HÅLLBARHETSFRÅGOR

Inga klagomål avseende hållbarhetsfrågor inkom under året.

KONTAKTPERSON

Kontaktperson för hållbarhetsrapporten är verkställande direktör Johan Thelander, johan.thelander@jak.se.

GRI standard index

STANDARDUPPLYSNING	INDIKATOR	SIDA
102-1	Organisationens namn	6
102-2	Aktiviteter, varumärke, produkter och tjänster	13
102-3	Lokalisering av huvudkontoret	13
102-4	Länder där verksamhet bedrivs	13
102-5	Ägarstruktur och bolagsform	6
102-6	Marknadsnärvaro	8
102-7	Organisationens storlek	9, 16
102-8	Information om anställda	8, 47
102-9	Leverantörskedja	14
102-10	Väsentliga förändringar i organisationen	15
102-11	Försiktighetsprincipen ¹	Se fotnot
102-12	Externa riktlinjer som efterlevs	Se Hållbarhetspolicy på jak.se
102-13	Medlemskap i organisationer	14
102-14	Vd-ord	5
102-15	Påverkan, risker och möjligheter	17
102-16	Organisationens värderingar	8, 14
102-17	Riktlinjer i etiska frågor	7
102-18	Struktur för styrning	14
Intressentengagemang		
102-40	Intressentgrupper	14
102-41	Kollektivavtal	8
Redovisningspraxis		
102-45	Enheter som inkluderas i redovisningen	8, 14
102-46	Process för att definiera redovisningens innehåll och avgränsning	6
102-47	Frågor som identifieras som väsentliga	6
102-48	Förändringar av information	-
102-49	Förändringar av redovisningen	27
102-50	Redovisningsperiod	13
102-51	Datum för publicering av senaste redovisningen	6
102-52	Redovisningscykel	13
102-53	Kontaktperson för redovisningen	10
102-54	Rapportering i enlighet med GRI-standarder	10
102-55	GRI innehållsindex	11

¹ JAK Medlemsbank tillämpar försiktighetsprincipen i enlighet med gällande svensk lagstiftning.

Ekonomi

201-1	Skapat och fördelat ekonomiska värde	14
-------	--------------------------------------	----

203-2	Skapat indirekt ekonomiskt värde	8
-------	----------------------------------	---

Miljö

302-1	Företagets egen energiförbrukning	9
-------	-----------------------------------	---

Sociala frågor

404-2	Kompetensutveckling	9
-------	---------------------	---

405-1	Styrelsens sammansättning	47
-------	---------------------------	----

405-2	Löneskillnader mellan kön	9
-------	---------------------------	---

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktör för JAK Medlemsbank med organisationsnummer 516401-9969 (nedan JAK eller Banken) lämnar härmed årsredovisning för Bankens verksamhetsår 2021, det tjugofjärde året som medlemsbank. Föregående års värden presenteras inom parentes och beloppen anges i tusental kronor om inget annat uppges.

SAMMANFATTNING

Resultat för året 2021 landade på minus 10,2 miljoner kronor. Under de senaste åren har JAK behövt investera stora resurser för att hantera äldre brister, obsoleta produkter och nå en adekvat regelefterlevnad samt en effektiv organisation. Detta, tillsammans med en hårt konkurrensutsatt marknad med mycket låga räntor, har medfört en tydligt minskad in- och utlåningsstock samt minskat antal medlemmar, vilket påverkar Bankens lönsamhet negativt.

För att aktualisera verksamheten, öka medlemsnyttan och återgå till att löpande återbetala medlemsinsatser pågår ett omfattande förändringsarbete.

”Vårt nya bolån som lanserades i juni gör att vi under andra halvan av året planar ut den negativa trend med minskande låne-
stock vi sett under de senaste åren. Jag har stor tilltro till att de betydande förändringar vi genomför kommer förmå att styra verksamheten mot en stark och positiv utveckling”, kommenterar Johan Thelander, vd JAK Medlemsbank.

	2021	2020	Δ
Utlåning till allmänheten	691 528	725 214	-4,64 %
Inlåning från allmänheten	1 310 752	1 367 678	-4,16 %
Räntenetto	21 353	24 334	-12,25 %
Kostnader	-41 260	-42 755	3,50 %
Kreditförluster	1 400	878	522
Rörelseresultat	-10 158	-7 765	-2 393
K/I-tal ²	1,34	1,18	13,56 %
Likviditetstäckningsgrad (LCR), %	473,47	770,39	-38,54 %
Kvot utlåning/inlåning, %	52,76	53,03	-0,50 %
Kärnprimärkapitalrelation, %	22,90	22,71	0,84 %
Bruttosoliditet, %	6,79	6,64	2,26 %
Medelantalet anställda, #	28	29	-3,45 %
Medlemmar, #	23 874	26 104	-8,54 %

VERKSAMHETENS ART, INRIKTNING OCH AFFÄRSMODELL

JAK Medlemsbank är en idéburen och demokratiskt styrd bank, utan vare sig vinstutdelning eller bonusar. Vi bedriver bankverksamhet som verkar för en hållbar utveckling för mänskliga, miljö och ekonomi, med medlemmarnas ekonomiska intresse i fokus.

Bankens kontor finns i Skövde. Verksamheten riktar sig till privatpersoner, företag och organisationer i Sverige.

Kärnan i verksamheten utgörs av in- och utlåning samt grundläggande betaltjänster. Genom Kooperation erbjuds medlemmarna långsiktigt hållbara finansiella produkter och tjänster.

Organisationens historia

Organisationens rötter sträcker sig tillbaka till 1930-talet i Danmark då danska bönder startade JAK Danmark för att organisera sig mot de ockerräntor som drev folk från sina gårdar. I Sverige bildades en motsvarighet inom den gröna alternativrörelsen 1965, vilken syftade till ekonomisk frigörelse samt att driva påverkansarbete för att skapa ett mer rättvist finansieringssystem.

Genom organisationens historia löper en röd tråd i kritiken gentemot ränta i bemärkelsen att tjäna pengar på passivt ägande, något som varit tabu och omoraliskt i många kulturer och religioner i tusentals år.

Syfte

Banken ska bidra till ett hållbart samhälle för människa, miljö och ekonomi genom att arbeta för en lägre skuldsättning i samhället och ett minskat resursuttag från miljön.

Utöver att vara en aktör på bankmarknaden vill vi också göra skillnad, ett positivt avtryck i världen, tillföra något som andra banker inte gör.

² Exceptionella intäkter och kostnader ingår ej i beräkning av K/I-tal. Se Not 10 Exceptionella intäkter och kostnader.

Kooperation

Verksamheten grundar sig på kooperationens sju principer.

1. Medlemskap – alla som vill använda medlemsbankens tjänster och kan axla det ansvar som medlemskapet innebär är välkomna som medlemmar.
2. Demokrati – vi styrs av aktiva medlemmar. De förtroendevalda är ansvariga inför medlemmarna. Alla medlemmar har lika rösträtt enligt principen en medlem, en röst.
3. Ekonomiskt deltagande – medlemmarna bidrar på ett rättvist sätt till medlemsbankens kapital.
4. Självständighet – vi är fristående och styrs av medlemmarna. I de fall avtal ingås med andra organisationer sker detta så att demokratin och självständigheten säkras.
5. Utbildning – vi erbjuder utbildning till våra medlemmar, förtroendevalda och anställda så att de kan bidra till verksamhetens utveckling.
6. Samarbete – vi samarbetar med andra kooperativa verksamheter för att skapa än större gemensam medlemsnytta.
7. Samhällshänsyn – vi strävar efter en verksamhet som tar hänsyn till det omgivande samhället.

Folkbildning

Genom vår medlemstidning arbetar vi kunskapsbyggande avseende hållbar ekonomi. Syftet är att öka den allmänna medvetenheten kring hur hushålls- och samhällsekonomi fungerar.

Folkbildningsarbetet syftar även till att öka medlemmarnas engagemang för och kunskap om Bankens värdegrund, produkter och tjänster.

Kapitalförsörjning

Kapitalförsörjning avseende likviditet sker genom inlåning från allmänheten (medlemmarna). Likviditet lånas inte upp på marknaden utanför medlemskretsen. I den händelse att det uppstår kapitalbrist skapas en kö för utlåningen.

Kapitalförsörjning avseende eget kapital sker genom överskott och medlemsinsatser:

Beteckning	Erläggande	Återbetalning
Grundinsats	Betalas av alla medlemmar som fyllt 18 år	Återbetalas ej
Låneinsats	Betalas i samband med att lån tas	Återbetalas efter att lånet är slutamorterat och efter tillstånd från FI
Frivillig medlemsinsats	Betalas in frivilligt	Återbetalas vid avtalstidens utgång och efter tillstånd från FI

Prissättning

Vi använder oss av en enkel och transparent prissättning som strävar efter att respektive medlem ska bära de kostnader denne medför för verksamheten, utan möjlighet att förhandla.

Skuldfrihet

Vi rekommenderar alltid låntagaren att amortera så mycket som möjligt för att bli skuldfri inom en rimlig tid.

Flera av våra produkter har sparkrav, som antingen kan göras före ett lån tas eller under tiden som lånet löper. Sparande under lånets löptid fungerar som ett bundet sparande och släpps efter att lånet slutamorterats samt i förekommande fall efter att sparpoängbalans uppnåtts. I vår nya produktportfölj kan deltagande i bankens sparlånesystem göras genom att spara under lånetiden, betala en sparlätnadsavgift eller tillföra sparpoäng. Bindningstiden för sparatet kan variera under lånets löptid och återbetalning sker årligen enligt särskilda villkor.

Marknadsföring

För att leverera så stor medlemsnytta som möjligt, med bättre produkter och tjänster, strävar vi efter att arbeta med datadrivet marknads- och kommunikationsarbete. Det innebär att aktiviteterna mäts och resultat värderas för att kontinuerligt hitta bästa återbäring för medlemmarna och verksamheten.

Intressenter, leverantörer och samarbetspartners

De intressenter vi ska ha en dialog med är Bankens medlemmar, förtroendevalda, medarbetare och samarbetspartners. Andra viktiga intressenter är leverantörer, myndigheter, revisorer och andra finansiella aktörer.

Exempel på några av Bankens samarbetspartners är SDC A/S (Bankens IT-leverantör) och Transcendent Group (riskkontroll och regelefterlevnad).

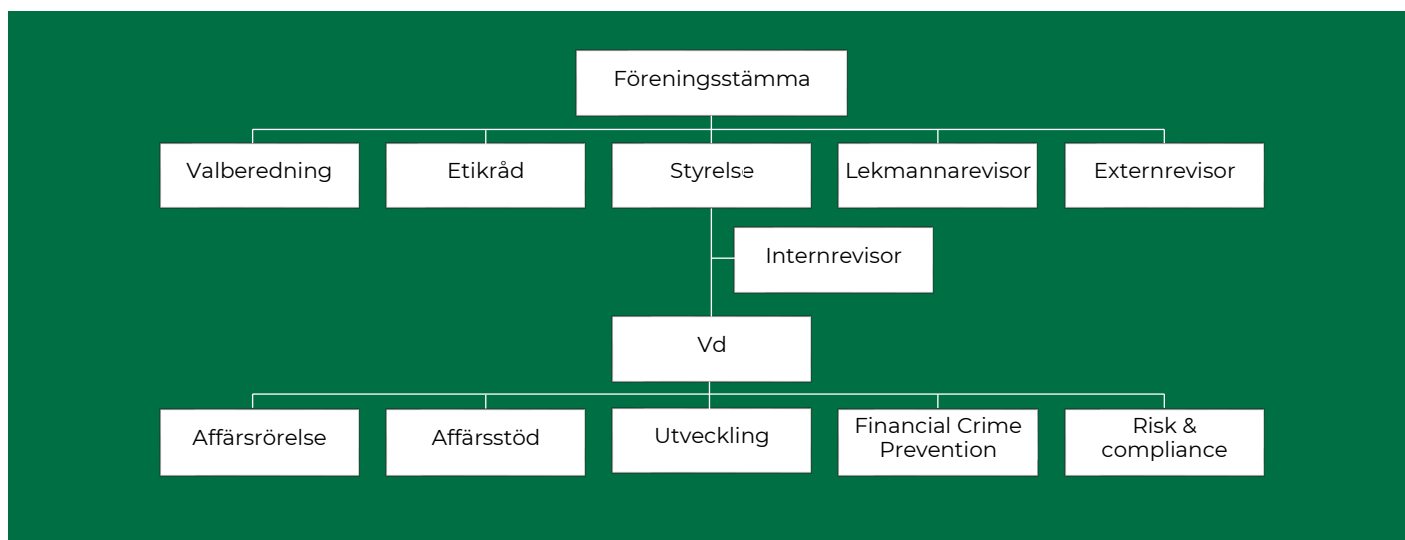
För att säkerställa att nya produkter och tjänster möter våra medlemmars och Bankens interna krav utvärderas nya produkter och tjänster enligt NPAP (New Product Approval Process).

ORGANISATION

Föreningsstämman är föreningens högsta beslutande organ.

Föreningsstämman beslutar om föreningens övergripande styrdokument, stadgar och reglemente, samt utser förtroendevalda.

Se Bankens reglemente för uppdragsbeskrivningar till respektive föreningsorgan.

Styrelsen har det fulla och yttersta ansvaret för föreningens verksamhet. Styrelsen utser den verkställande direktören.

Den operativa verksamheten leds av den verkställande direktören i fem huvudsakliga avdelningar; affärsrörelse, affärsstöd, utveckling, Financial Crime Prevention och kontrollfunktioner.

Affärsrörelse

Avdelningen arbetar med vår affär; banktjänster och -produkter. Personalen här arbetar både med privat- och företagsidan för produkter och tjänster samt med medlemservice.

Affärsstöd

Avdelningen arbetar med att bistå ledningen och andra avdelningar med stöd för att driva verksamheten. Personalen här arbetar med marknad & kommunikation, folk- & opinionsbildning, medlemstidningen, ekonomi & redovisning samt personal & administration.

Utveckling

Avdelningen arbetar med att driva utveckling och förändring, både genom internt arbete och i dialog med medlemmarna. Personalen här arbetar med IT, affärs- och verksamhetsutveckling, medlemsengagemang.

Financial Crime Prevention

Avdelningen arbetar med att driva och stötta det operativa arbetet för att förebygga ekonomisk brottslighet, bland annat penningtvätt och finansiering av terrorism, i tät dialog med övriga avdelningar.

Risk & compliance

Avdelningen utgör Bankens andra försvarslinje; riskkontrollfunktionen, compliancefunktionen, Dataskyddsombud och centralt funktionsansvarig. Banken har valt att lägga ut de tre första av dessa funktioner till Transcendent Group.

ALLMÄNT OM ÅRET SOM GÅTT

Arbetet med att motverka ekonomisk brottslighet har utvecklats och merparten av riktlinjer, rutiner, processer och metoder har setts över och reviderats.

I april hölls årsstämman genom elektronisk uppkoppling i kombination med poströstning, i enlighet med riksdagens beslut i syfte att underlätta för föreningar att hålla stämma utan risk för smittspridning av coronaviruset. Stämman fattade bland annat ett första beslut om flera stadgeändringar – det krävs beslut vid två på varandra följande stämmor för en stadgeändring – reglementesändring samt ny ersättningsmodell för förtroendevalda.

Bankens transformationsarbete har fortsatt och först ut i lanseringen av vår nya produktportfölj kom bolån i juni, övriga läneprodukter kommer successivt lanseras under den kommande tiden. Flera andra projekt har implementerats alternativt att implementering pågår, till exempel chatt med möjlighet att legitimera sig med BankID på hemsidan samt automatiserad medlemsansökan.

I juni hölls en extra föreningsstämma genom poströstning. Syftet med extrastämman var att behandla de stadgeändringar som beslutats om vid årsstämman. Stämman biföll stadgeändringarna och nya stadgar inväntar godkännande från Finansinspektionen innan de tas i bruk.

Banken påverkades fortsatt av coronapandemin under året. Banken gjorde löpande bedömningar om den aktuella situationen både vad det gäller konjunkturläge och Bankens finansiella ställning. Kreditreserveringarna relaterade till covid-19 har kunnat återföras i sin helhet. Låntagare som fått problem med inkomstbortfall har getts möjlighet till tillfälliga amorteringslättnader, enligt gällande regelverk. Bankens verksamhet har fortsatt kunnat upprätthållas som vanligt genom att flera personer jobbat på distans och möten hållits digitalt.

I oktober avslutade Sofie Nyholm sin anställning som affärschef på Banken. Till rollen som affärschef anställdes Andreas Martinsson Lyckner, som började sin tjänst i februari 2022. Även Maria Bolin anställdes under hösten 2021, och började i slutet av november sin anställning på Banken som Teamleader för Financial Crime Prevention.

I oktober hölls en extra föreningsstämma genom elektronisk uppkoppling i kombination med poströstning. Anledningen var att styrelsens sammansättning förändrades i slutet av augusti då ordförande Maxwell Malavan och styrelseledamot Moa Björnson lämnade sina förtroendeuppdrag. Bakgrunden, för båda, var byte av tjänst där ny tjänst inte kunde kombineras med förtroendeuppdrag i JAK. Vid stämman valdes vice ordförande Lena Eriksson Åshuvud till ordförande och Lisa Birgittasdotter valdes in som styrelseledamot.

I december meddelade Finansinspektionen att de kommer tillämpa Europeiska bankmyndighetens (EBA) syn på kravet på att kapitalinstrument som klassificeras som kärnprimärkapitalinstrument inte får vara direkt eller indirekt finansierade enligt artikel 28 i tillsynsförordningen³. Detta utifrån EBA:s uppdaterade version om övervakning av kärnprimärkapitalinstrument utgivna inom EU (CET1-rapporten)⁴, som publicerades den 8 december 2021. En direkt konsekvens för Banken är att låneinsatser kopplade till kreditbeslut fattade efter den 13 december 2021 inte längre får ingå i kärnprimärkapitalet. En dialog med Finansinspektionen har inletts för att ta fram en ny kapitaliseringsmodell som är förenlig med den nya tolkningen. I väntan på utfallet av dialogen med FI har bankens styrelse beslutat att dra tillbaka

den pågående ansökan om återbetalning av medlemsinsatser som lämnades till FI den 9 juni 2021.

Under året har aktiva medlemmar arrangerat kurser, informationsmöten och föreläsningar för att sprida information om JAK.

MEDLEMSUTVECKLING

Vid utgången av 2021 var vi totalt 23 874 medlemmar. Det innebär att medlemsantalet sjönk med 2 230 personer.

Att medlemsantalet sjunkit under året kan förklaras dels med att Bankens utåtriktade arbete var på sparlåga under första halvan av året för att sedan återupptas i samband med att nytt bolån lanserades i juni, dels som en naturlig konsekvens av att medlemsnyttan varit svag de senaste åren samt att Banken har en upparbetad kö avseende att återbetala medlemsinsatser till de medlemmar som slutbetalat sina lån sedan december 2015. Dessa medlemmar känner sig besvikna på JAK och flera har valt att lämna Banken. Vidare kan medlemstappet förklaras av de ökade krav som ställs på medlemmar avseende att besvara frågor om kundkännedom, vilket lett till att flera medlemmar valt att avsluta sitt medlemskap.

UTLÅNING

Nyutlåningen landade på totalt 145 (111) miljoner kronor och snittlånet var 536 (392) tusen kronor.

Den totala utlåningen till allmänheten efter kreditförluster uppgick till 691,5 (725,2) miljoner kronor, en minskning med 4,6 procent.

Förbättrad nyutlåning kan förklaras med att Banken i juni lanserade ett nytt bolån.

Minskad lånestock kan förklaras med att Bankens låneprodukter under de senaste åren inte varit tillräckligt konkurrenskraftiga samt att den planerade lanseringen av nya produkter fördröjts ytterligare, dels förändrade interna krav vid kreditgivning, dels som en naturlig följd av att Banken har en upparbetad kö vad gäller att återbetala medlemsinsatser.

INLÅNING

Den totala inlåningen uppgick till 1 310,8 (1 367,7) miljoner kronor. Av inlåningen är 296,1 (349,6) miljoner kronor bundet

³ Förordningen (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen)

⁴ EBA Report on the monitoring of CET1 instruments issued by EU institutions av den 8 December 2021.

sparande. Det bundna sparandet minskade med 15,3 procent under året och det fria sparandet minskade med 0,3 procent.

Minskat fritt sparande kan förklaras med att antalet medlemmar sjunkit under året.

Minskat bundet sparande kan förklaras av Bankens förändrade produktutbud, där nya produkter inte kräver en motprestation i form av sparande från låntagaren.

BALANSOMSLUTNING

Balansomslutningen uppgick vid årets slut till 1 427,2 (1 486,6) miljoner kronor. Bankens egna kapital uppgick till 107,0 (109,4) miljoner kronor och en soliditet på 7,50 (7,36) procent.

RESULTAT

Årsresultatet uppgick till -10,16 (-7,76) miljoner kronor, vilket innebär en resultatförsämring på 2,39 miljoner kronor.

Räntenettot minskade med 12,2 procent och var 21,4 (24,3) miljoner kronor, i detta ingår avkastning på likvida medel och en likviditetsreserv som var lägre i år jämfört med föregående år, 0,6 (0,9) miljoner kronor. Läs mer i [Not 4 Räntenetto](#).

Bankens kostnader före kreditförluster uppgick till 41,3 (42,8) miljoner kronor, en minskning av kostnaderna med 3,5 procent. Borträknat en exceptionell kostnad i form av en sanktionsavgift från Finansinspektion 2020, läs mer i [Not 10 Exceptionella intäkter och kostnader](#), är dock kostnaderna på samma nivå som föregående år.

Återförda kreditförluster har under de senaste två åren gett positivt resultat 1,4 (0,9) miljoner kronor. Läs mer i [Not 11 Kreditförluster, netto](#).

LIKVIDITET OCH PLACERINGAR

Likviditet som inte lånas ut till medlemmar placeras i certifikat och obligationer utgivna av stat, kommun, företag och kreditinstitut. Likviditet finns också på konto hos andra banker. Behållning finns även på skattekontot. Placeringarna sker med låg risk och endast i svenska kronor.

Det finns krav på att alla banker ska ha tillräckligt med likvida tillgångar för att klara verkliga och simulerade kassautflöden under trettio dagar och Bankens likviditetsreserv ska enligt interna regler vara minst 10 procent av den fria inlåningen.

Likviditetstäckningsgraden (LCR) var vid utgången av året 473 (770) procent.

Kvoten utlåning i förhållande till inlåning uppgår till 0,53 (0,53). Uppföljning av likviditeten sker dagligen. Stresstester och prognoser för likviditet genomförs i Bankens Interna kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU).

KAPITALBAS – KAPITALRELATION

Bankens kapitalbas uppgår efter årets resultat till 96,7 (98,3) miljoner kronor. Kapitältäckning ska ske för kredit- och operativa risker. För kreditrisk tillämpas schablonmetoden och för operativ risk tillämpas basmetoden. Banken har en kapitalbas som överstiger det lagstadgade minimikapitalkravet, inklusive kapitalkrav för kapitalkonserveringsbuffert och kontracyklisk kapitalbuffert. Kapitalbasen täcker även kravet för ytterligare identifierade risker i verksamheten i IKLU. IKLU-processen är ett verktyg som säkerställer att Banken på ett tydligt och korrekt sätt identifierar, värderar och hanterar alla de risker Banken är exponerad för samt gör en bedömning av det interna kapitalbehovet i relation till detta. Läs mer i [Not 31 Kapitältäckning](#).

RISKHANTERING

En risk innebär den samlade bedömningen av sannolikheten för en oönskad händelse och konsekvensen om händelsen skulle inträffa. En risk är en framtida händelse som negativt kan påverka Bankens måluppfyllelse. Risktagandet inom Banken ska begränsas inom ramen för vad som är ekonomiskt försvarbart och främjar medlemmarnas ekonomiska intressen.

I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten fastställer styrelsen, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i Banken, styrdokument för verksamheten.

Relevanta risker för Banken är kreditrisker, likviditetsrisker, operativa risker, marknadsrisker, ryktesrisker, koncentrationsrisker, intjäningsrisker och strategiska risker. Läs mer i [Not 3 Riskhantering](#).

RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Fördröjd återbetalning av medlemsinsatser

Under tiden som Banken saknat tillstånd för återbetalning av låneinsatser har en kö bildats och återbetalning sker i turordning där de som väntat längst återfår sin insats först, efter Banken erhållit godkännande från Finansinspektionen (FI).

I takt med att antalet låntagare som väntar på att återfå sin insats har ökat ser Banken en tydlig trend i minskad nyutlå-

ning⁵. Att nyutlåningen minskar är en väntad konsekvens av att insatserna inte återbetalas. När en låntagare fullgjort sina förpliktelser gentemot Banken förväntar sig låntagaren att Banken ska göra likadant. När Banken då inte återbetalar insatsen som låntagaren räknat med att återfå medför detta en följdriktig irritation och sannolikheten att låntagaren avråder andra att låna i Banken ökar markant.

Den risk som föreligger omfattar både att återbetalning av medlemsinsatser är fördröjd och att den kan komma att fördröjas ytterligare.

Banken prövar kvartalsvis utrymmet att göra återbetalningar av medlemsinsatser som sagts upp till återbetalning och som är kvalificerade för återbetalning enligt gällande lag och internt regelverk. Bedömningen görs i Bankens Interna kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU). Bedömer ledning och styrelse att det finns utrymme för återbetalningar lämnas en ansökan till FI om att få tillstånd att återbetala insatser inom ramen för detta utrymme. Banken har ingen pågående ansökan om tillstånd för återbetalning av insatser.

En bank i transformation

Den stora transformation som banken genomgår just nu medför många förändringar. Både för medarbetare och medlemmar. Under de senaste åren har banken i stort sett nylanserat med nytt banksystem (inkluderande ny internetbank och mobilbank), ny grafisk profil, ny hemsida och nya låneprodukter. Dessa satsningar görs för att möta och vända de nedåtgående trender vi ser i antal medlemmar samt in- och utlåning.

Risken som föreligger är att den transformation som banken genomgår inte vänder nedåtgående trender, alternativt att effekten tar längre tid än beräknat. För att mitigera denna risk använder banken en försiktighetsprincip i alla prognoser.

Lönsamhet

Banken har endast visat överskott ett av de senaste fem åren. Underskott innebär att banken inte har full kostnadstäckning, vilket försvagar det egna kapitalet.

Den risk som föreligger är att banken inte lyckas uppnå överskott och att detta leder till ett förlorat förtroende från medlemmar och omvärld. Ett omfattande transformations-

arbete pågår för att se över kostnader, prissättning och villkor på produkter och tjänster, försäljning, marknadsarbete samt samarbeten.

Kreditrisk

Banken började 2018 tillämpa nya metoder och principer för redovisning av förväntade kreditförluster (IFRS 9). Principerna och metoderna tar sikte på att förutspå och mäta vilka kreditförluster som kan tänkas uppkomma i framtiden för den befintliga utlåningen både utifrån information som är känd per balansdagen och utifrån uppskattningar av framtida scenarion. Bankens rutin för reserveringar av förväntade kreditförluster bygger på att kunderna löpande åsätts uppdaterade riskklassificeringar. Utifrån dessa riskbedömningar arbetar Banken med åtgärdsplaner med prioritering på de kunder som uppvisar förhöjd kreditrisk.

Nya regelverk och omvärldsförändringar

Nya omfattande och komplexa regelverk och en allt snabbare digital utveckling på bankmarknaden utgör stora utmaningar för JAK som liten bank.

Risker som föreligger omfattar bland annat Bankens kapacitet att öka medlemsnyttan för att fortsatt vara ett aktuellt bankalternativ för våra medlemmar samt att klara av att hålla en adekvat regelefterlevnad.

Ny tolkning gällande villkoren för medlemsinsatser i kooperativa banker

Den 8 december 2021 publicerade EBA en uppdaterad version om övervakning av kärnprimärkapitalinstrument utgivna inom EU (CET₁-rapporten)⁶. I rapporten redogör EBA bland annat för sin syn på kravet på att kapitalinstrument som klassificeras som kärnprimärkapitalinstrument inte får vara direkt eller indirekt finansierade enligt artikel 28 i tillsynsförordningen⁷. Finansinspektionen informerade Banken den 13 december 2021 att de tillämpar EBA:s regler enligt CET₁-rapporten från och med den 14 december 2021. En direkt konsekvens för Banken är att låneinsatser kopplade till kreditbeslut fattade efter den 13 december 2021 inte längre får ingå i kärnprimärkapitalet och därför har dragits av från kapitalbasen.

⁵ Denna trend har även påverkats av domen den 30 juni 2017 i Patent- och marknadsdomstolen, som vid vite förbjuder banken att kalla sig räntefri och använda andra begrepp än ränta för kreditkostnad (undantaget avgifter).

⁶ EBA Report on the monitoring of CET₁ instruments issued by EU institutions av den 8 December 2021.

⁷ Förordningen (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen)

Risken som föreligger är att Banken inte lyckas ta fram en ny kapitaliseringsmodell som Finansinspektionen anser är förenlig med den nya tolkningen.

FÖRVÄNTAD FRAMTIDA EKONOMISK UTVECKLING

Banken har under de senaste åren behövt investera stora resurser för att hantera äldre brister, obsoleta produkter och nå en adekvat regelefterlevnad samt en effektiv organisation. Detta, tillsammans med en hårt konkurrensutsatt marknad med mycket låga räntor, har medfört en tydligt minskad in- och utlåningsstock samt minskat antal medlemmar, vilket påverkar bankens lönsamhet negativt.

För att aktualisera verksamheten, öka medlemsnyttan och återgå till att löpande återbetala medlemsinsatser pågår ett omfattande förändringsarbete.

Lansering av Bankens nya produkt- och tjänsteutbud har påbörjats med nytt bolån som släpptes i juni, övriga låneprodukter kommer successivt lanseras under den kommande tiden. Den ökade medlemsnytta som det nya utbudet medför bedöms påverka volymerna på in- och utlåning positivt framåt. Vi räknar samtidigt med att det tar tid att bygga förtroende och att volymerna växer organiskt. Då JAK främst finansierar boende och de nya produkterna innebär en lägre snittränta på bolånestocken tar det längre tid innan vi kommer se en märkbar förbättring på räntenettet.

I februari 2022 fattade styrelsen beslut om att sälja Bankens fastighet i Skövde i syfte att dels flytta till mer ändamålsenliga lokaler, dels möta det förändrade behovet av kontorslokaler utifrån ökat distansarbete, dels förstärka Bankens kapitalbas ytterligare.

Det är vår bedömning att vi, genom fortsatt noggrann kostnadskontroll, justerad prissättning och välavvägda satsningar, kommer att kunna vända negativa trender och generera framtida överskott. Det kan dock komma att ta upp till 3–4 år innan Banken visar en betryggande lönsamhet, definierat som ett K/I-tal <85 procent.

HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Från och med 1 januari 2021 gäller en ny associationsrättslig reglering för medlemsbanker då Lag (1995:1570) om medlemsbanker upphörde och ersattes av Lag om ekonomisk förening (2018:672) inklusive Lag om bank- och finansieringsrörelse (2004:297). I riksdagens beslut står dock följande: ”Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i fråga om medlemsbanker som är registrerade i bankregistret den 31 december 2020 avseende det räkenskapsår som avslutas närmast efter detta datum.” Detta innebär att ny associationsrättslig reglering för JAK gäller från och med 1 januari 2022.

I övrigt har inga väsentliga händelser inträffat efter balansdagen som har haft någon påverkan på resultat- och balansräkning.

FEM ÅR I SAMMANDRAG

NYCKELTAL

	2021	2020	2019	2018	2017
Utveckling					
Utlåning ultimo	691 528	725 214	800 515	926 260	978 394
Förändring under året, %	-4,64	-9,41	-13,58	-5,33	4,92
Inlåning ultimo	1 310 752	1 367 678	1 431 178	1 521 135	1 589 758
Förändring under året, %	-4,16	-4,44	-5,91	-4,32	-0,90
Kapital					
Soliditet (beskattat eget kapital + 78,6 % av obeskattade reserver i % av balansomslutningen)	7,50	7,36	7,21	7,18	6,64
Summa riskvägt exponeringsbelopp	422 210	432 933	435 501	507 655	496 596
Kärnprimärkapitalrelation, %	22,90	22,71	23,00	21,95	21,52
Primärkapitalrelation, %	22,90	22,71	23,00	21,95	21,52
Total kapitalrelation, %	22,90	22,71	23,00	21,95	21,52
Resultat					
Rörelseresultat/volym (rörelseresultat i % av volym)	-0,51	-0,37	-0,22	0,07	-0,09
Avkastning totala tillgångar (Årets resultat i % av balansomslutning)	-0,71	-0,52	-0,31	0,10	-0,13
K/I-tal efter kreditförluster (summa kostnader inkl. kreditförluster i relation till räntenetto + rörelseintäkter) ⁸	1,34	1,18	1,12	0,95	1,06
Kostnader/medlemsavgift (administrativa kostnader, avskrivningar samt övriga rörelsekostnader, i förhållande till medlemsavgifter)	5,38	4,85	4,41	3,97	4,08
Kreditförluster					
Kreditförlustnivå (kreditförluster i % av ingående balans för utlåning till allmänheten)	-0,19	-0,11	0,05	0,00	0,14
Övriga uppgifter					
Medelantal anställda	28	29	28	32	38

⁸ Exceptionella intäkter och kostnader ingår ej i beräkning av K/I-tal för jämförelseåret. Se Not 10 Exceptionella intäkter och kostnader.

RESULTAT- OCH BALANSRÄKNINGAR	2021	2020	2019	2018	2017
Resultaträkning					
Räntenetto	21 353	24 334	27 382	28 388	26 019
Erhållna utdelningar	52	0	0	0	0
Provisionsnetto	599	919	-1 280	-1 656	-1 690
Nettoresultat av finansiella transaktioner	0	0	-124	62	0
Övriga intäkter	7 698	8 859	9 075	8 800	10 235
Summa intäkter	29 702	34 112	35 053	35 594	34 564
Allmänna administrationskostnader	-36 455	-36 894	-34 921	-28 464	-30 259
Övriga rörelsekostnader ⁹	-4 805	-5 861	-4 500	-5 396	-5 260
Kreditförluster	1 400	878	-442	-34	-1 277
Summa kostnader	-39 860	-41 877	-39 863	-33 894	-36 796
Rörelseresultat	-10 158	-7 765	-4 810	1 700	-2 232
Skatter	0	0	0	0	0
Årets resultat	-10 158	-7 765	-4 810	1 700	-2 232
Balansräkning					
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	28 780	90 691	45 082	72 712	78 577
Belåningsbara statsskuldförbindelser	96 504	97 017	142 273	172 441	104 005
Utlåning till kreditinstitut	225 010	172 681	173 962	181 004	170 496
Utlåning till allmänheten	691 528	725 214	800 515	926 260	978 394
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	50 406	70 649	176 646	156 843	336 027
Aktier och andelar	4 596	5 102	8 482	349	536
Materiella och immateriella tillgångar	14 046	15 262	16 383	9 711	10 740
Uppskjuten skattefordran	0	0	0	0	0
Övriga tillgångar ¹⁰	301 193	292 237	169 328	106 128	3 159
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15 117	17 767	20 626	21 425	28 336
Summa tillgångar	1 427 180	1 486 620	1 553 297	1 646 873	1 710 270
Skulder till kreditinstitut	1 960	1 760	1 899	1 000	1 000
Inlåning från allmänheten	1 310 752	1 367 678	1 431 178	1 521 135	1 589 758
Övriga skulder	2 899	3 225	2 625	3 200	2 512
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	4 555	4 472	5 566	3 269	3 490
Avsättningar	9	70	0	0	0
Summa skulder	1 320 175	1 377 205	1 441 268	1 528 604	1 596 760
Eget kapital	107 005	109 415	112 029	118 269	113 510
Summa skulder och eget kapital	1 427 180	1 486 620	1 553 297	1 646 873	1 710 270

⁹ Inklusive avskrivningar på immateriella och materiella anläggningstillgångar.

¹⁰ Inklusive aktuell skattefordran.

INSATSBELOPP

Då Banken saknar tillstånd för återbetalning av låneinsatser som normalt skulle återbetalats under 2017, 2018, 2019 och 2020 har även återbetalningar som skulle skett under 2021 skjutits upp. De insatser som normalt skulle återbetalats under 2021 avsåg låneinsatser kopplade till lån som slutbetalats under perioden december 2019 till november 2020 och var ett belopp på 13,0 miljoner kronor.

När Banken befinner sig i ett normalläge återbetalas låneinsatser regelbundet till medlemmar efter intern prövning och tillstånd från Finansinspektionen. Intern prövning omfattar att kvartalsvis pröva utrymmet att göra återbetalningar av medlemsinsatser som sagts upp till återbetalning och som är kvalificerade för återbetalning enligt gällande lag och internt regelverk. Bedömningen görs i Bankens Interna kapital- och likviditetsutvärdering. Vd ansvarar för processen och beslut fattas av styrelsen. Bedömer ledning och styrelse att det finns utrymme för återbetalningar ska en ansökan lämnas till Finansinspektionen om att få tillstånd att återbetala insatser inom ramen för detta utrymme, i turordning där de som väntat längst återfår sin insats först. Efter tillstånd erhållits från Finansinspektionen ska Banken påbörja återbetalningen av de medlemsinsatser som godkänts för återbetalning.

En ansökan om återbetalning låneinsatser lämnades in i juni 2021, baserat på bedömningen att Bankens kapitalisering tillät återbetalning av medlemsinsatser om cirka 13,8 miljoner kronor utan att äventyra Bankens framtida förpliktelser. Ansökan återtogs dock i december 2021 efter att

Finansinspektionen meddelat att nya låneinsatser inte längre tillåts ingå i kapitalbasen. Ansökan återtogs då Finansinspektionens nya tolkning i grunden förändrar den kapitaliseringsmodell som Banken tillämpat sedan start och därmed innebar en direkt påverkan på de prognoser som låg till grund för ansökan om återbetalning av insatser.

En dialog med Finansinspektionen har inletts för att ta fram en ny kapitaliseringsmodell som är förenlig med den nya tolkningen. Innan dess att en ny kapitaliseringsmodell erhållit tillstånd från Finansinspektionen kan Banken inte lämna en prognos avseende när i tid en återgång till normalläge och den extra väntetiden arbetats bort kommer uppnås.

Bankens ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att Banken förväntas fullgöra sina förpliktelser. Styrelsens bedömning är att Bankens egna kapital så som det redovisas i årsredovisningen är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning.

Beträffande Bankens resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

FÖRSLAG TILL BEHANDLING AV ÅRETS RESULTAT

Styrelsen föreslår stämman att årets resultat i sin helhet överförs till reservfonden enligt följande:

(kr)	
Årets förlust	-10 157 580
Överföring till reservfond	-10 157 580

Resultaträkning

1 JANUARI–31 DECEMBER	NOT	2021	2020
Ränteintäkter		24 272	26 482
Räntekostnader ¹¹		-2 919	-2 148
Räntenetto	4	21 353	24 334
Erhållna utdelningar		52	0
Provisionsintäkter	5	2 634	2 762
Provisionskostnader	6	-2 035	-1 843
Nettoresultat av finansiella transaktioner		0	0
Övriga rörelseintäkter	7	7 698	8 859
Summa rörelseintäkter		8 349	9 778
Summa räntenetto och rörelseintäkter		29 702	34 112
Allmänna administrationskostnader	8	-36 455	-36 894
Avskrivningar på immateriella och materiella anläggningstillgångar	18, 19	-1 928	-2 181
Övriga rörelsekostnader	9, 10	-2 877	-3 680
Summa kostnader före kreditförluster		-41 260	-42 755
Resultat före kreditförluster		-11 558	-8 643
Kreditförluster, netto	11	1 400	878
Rörelseresultat		-10 158	-7 765
Skatt på årets resultat	12	0	0
Årets resultat		-10 158	-7 765

Rapport över totalresultat

1 JANUARI–31 DECEMBER	2021	2020
Årets resultat	-10 158	-7 765
Övrigt totalresultat	0	0
Årets totalresultat	-10 158	-7 765

¹¹ Kostnad för insättningsgaranti och resolutionsavgift.

Balansräkning

31 DECEMBER	NOT	2021	2020
Tillgångar			
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker		28 780	90 691
Belåningsbara statskuldförbindelser m.m.	13	96 504	97 017
Utlåning till kreditinstitut	14	225 010	172 681
Utlåning till allmänheten	15	691 528	725 214
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	16	50 406	70 649
Aktier och andelar	17	4 596	5 102
Immateriella anläggningstillgångar	18	10 173	11 101
Materiella tillgångar	19	3 873	4 161
Aktuell skattefordran	12	356	356
Övriga tillgångar	20	300 837	291 881
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15, 21	15 117	17 767
Summa tillgångar		1 427 180	1 486 620
Skulder			
Skulder till kreditinstitut	22	1 960	1 760
Inlåning från allmänheten	23	1 310 752	1 367 678
Övriga skulder	24	2 899	3 225
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	4 555	4 472
Avsättningar		9	70
Summa skulder		1 320 175	1 377 205
Eget kapital			
Bundet eget kapital		178 285	170 537
<i>Grundinsatser</i>		6 331	6 678
<i>Låneinsatser</i>		143 190	135 710
<i>Frivilliga medlemsinsatser</i>		5 474	5 474
<i>Reservfond</i>		23 290	22 675
Fritt eget kapital		-61 122	-53 357
<i>Balanserat resultat</i>		-61 122	-53 357
Årets resultat	29	-10 158	-7 765
Summa eget kapital		107 005	109 415
Summa skulder och eget kapital		1 427 180	1 486 620

Rapport över förändring i eget kapital¹²

1 JANUARI–31 DECEMBER 2021

	Grund- insatser	Låneinsatser	Frivilliga medlems- insatser	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Ingående eget kapital 1 januari 2021	6 678	135 710	5 474	22 675	-53 357	-7 765	109 415
Förändring av insatser	268	7 480	0				7 748
Till reservfond överförda insatser	-615			615			0
Omföring föregående års resultat					-7 765	7 765	0
Periodens resultat						-10 158	-10 158
Utgående eget kapital 31 december 2021	6 331	143 190	5 474	23 290	-61 122	-10 158	107 005

1 JANUARI–31 DECEMBER 2020

	Grund- insatser	Låne-insatser	Frivilliga medlems- insatser	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Ingående eget kapital 1 januari 2020	7 768	130 775	5 474	21 369	-48 547	-4 810	112 029
Förändring av insatser	216	4 935	0				5 151
Till reservfond överförda insatser	-1 306			1 306			0
Omföring föregående års resultat					-4 810	4 810	0
Periodens resultat						-7 765	-7 765
Utgående eget kapital 31 december 2020	6 678	135 710	5 474	22 675	-53 357	-7 765	109 415

¹² En beskrivning av vad olika delar av eget kapital består av finns i Not 2 Redovisningsprinciper.

Kassaflödesanalys¹³

1 JANUARI–31 DECEMBER	2021	2020
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	-10 158	-7 765
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet¹⁴		
Avskrivningar	1 928	2 181
Kreditförluster exkl. återvinningar	-426	-456
Övriga justeringsposter	314	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	-8 342	-6 040
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Förändring värdepapper	20 756	151 252
Förändring utlåning till allmänheten	34 051	75 827
Förändring inlåning från allmänheten	-56 926	-63 500
Förändring utlåning till kreditinstitut	14 967	-25 006
Förändring skulder till kreditinstitut	200	-139
Förändring övriga tillgångar	-6 305	-120 048
Förändring övriga skulder	-244	-494
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-1 843	11 852
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella och immateriella tillgångar	-1 026	-1 060
Investering i aktier och andelar	0	0
Avyttring aktier och andelar	506	3 380
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-520	2 320
Finansieringsverksamheten		
Insatser från medlemmar	7 748	5 150
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	7 748	5 150
Årets kassaflöde	5 385	19 322
Likvida medel vid årets början	167 339	148 017
Likvida medel vid årets slut	172 724	167 339
Följande delkomponenter ingår i likvida medel		
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	28 780	90 691
Utlåning till kreditinstitut (exkl. bunden utlåning)	143 944	76 648
Summa	172 724	167 339

Utlåning till kreditinstitut och kortfristiga placeringar klassificeras som likvida medel enligt följande utgångspunkter: de har en obetydlig risk för värdefluktuationer, de kan lätt

omvandlas till kassamedel och ränteskillnadsersättningen är oväsentlig, de har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten.

¹³ Kassaflödesanalysen är gjord med indirekt metod.

¹⁴ Ingen skatt har betalats, kassaflödet påverkas därför inte. De inbetalda räntorna från utlåning till allmänheten är i närheten av de intäktsförda beloppen i [Not 4 Räntenetto](#). Nettot av inbetalda positiva räntor och betalda negativa räntor för övriga poster uppgår i [Not 4 Räntenetto](#) till 1 318 tusen kronor och räntekostnaderna i form av avgift till insättningsgaranti och stabilitetsfond är betalda.

Noter till de finansiella rapporterna

Not 1 Uppgifter om Banken

Årsredovisningen avges per 31 december 2021 och avser JAK Medlemsbank med organisationsnummer 516401-9969 och med säte i Skövde.

Postadressen är Box 216, 541 25 Skövde. Besöksadressen är Vasagatan 14.

Not 2 Redovisningsprinciper

ÖVERENSSTÄMMELSE MED NORMGIVNING OCH LAG

Bankens årsredovisning är upprättad enligt Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25) och i enlighet med tillämpliga ändringsföreskrifter från tidigare år och Rådet för finansiell rapporteringens rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Banken tillämpar s.k. lagbegränsad IFRS och med detta avses standarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS. Detta innebär att samtliga EU godkända IFRS och uttalanden, så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning, ska tillämpas.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 18 mars 2022. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på Bankens årsstämma den 30 april 2022. De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna om inte annat framgår.

VÄRDERINGSGRUND VID UPPRÄTTELSE AV BANKENS FINANSIELLA RAPPORTER

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden. Finansiella tillgångar och skulder är redovisade till upplupet anskaffningsvärde, förutom tillgångar som värderas till verkligt värde eller anskaffningsvärde bestående av aktier och andelar. Se Not 13 Belåningsbara statsskuldförbindelser, Not 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper samt Not 28 Finansiella tillgångar och skulder.

FUNKTIONELL VALUTA OCH RAPPORTERINGSVALUTA

Bankens funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental.

BEDÖMNINGAR OCH UPPSKATTNINGAR I DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att Bankens ledning gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. Bedömningar gjorda av ledningen vid tillämpningen av lagbegränsad IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda

uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare senare i denna not samt i Not 30 Viktiga uppskattningar och bedömningar.

ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Vid byte av avgiftsmodell har en uppläggningsavgift för lån tillämpats. Avgiften intäktsförs som ränta och ingår i effektivräntan. Tidigare intäktsfördes avgiften som provisionsintäkt då den var direkt kopplad till Bankens kostnad för registersökning vid uppläggning av lån.

Uppläggningsavgiften för 2021 avser ett belopp om 100 tusen kronor.

RÄNTEINTÄKTER SAMT RÄNTEKOSTNADER

Ränteintäkter på fordringar beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla uppskattade framtida inbetalningar under den förväntade löptiden blir lika med det redovisade värdet av fordran. Räntan inkluderar i förekommande fall periodiserade belopp av erhållna avgifter som medräknas i effektivräntan. För kreditförsämrade finansiella tillgångar redovisas ränteintäkter på tillgångarnas nettoredovisade värde i stadie 3 och på bruttoredovisat värde (exklusive förlustreserv) för tillgångar i stadie 1 och 2.

Ränteintäkter från utlåning till allmänheten och avkastning på likvida medel samt likviditetsreserv m.m. består till största delen av:

- Intäkter på finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden inklusive intäkter från förlustreserver stadie 1 och stadie 2.
- Negativa ränteintäkter redovisas som en minskning av ränteintäkten.
- Ränteskillnadsersättning som erhållits vid lösen av lån i förtid.
- Räntekostnaderna består av avgifter för insättningsgaranti och resolutionsavgift.
- För ytterligare information se Not 4 Räntenetto.

PROVISIONS- OCH AVGIFTSINTÄKTER

Banken erhåller avgifter och provisioner för utförda tjänster som intäktsredovisas på två olika sätt enligt följande.

1. *Provisioner och avgifter inräknas i den effektiva räntan*
Provisioner och avgifter som är en integrerad del av effektivräntan redovisas inte som provisionsintäkt utan som justering av effektivräntan på resultatraden ränteintäkter.
2. *Provisioner och intäkter som är intjänade när en viss tjänst utförts*
Till dessa avgifter och provisioner hör olika typer av intäkter från hantering av säkerheter, intäkter för kredit- och betalkort samt intäkter från påminnelseavgifter och andra avgifter. Dessa provisioner och avgifter är i allmänhet relaterade till en utförd transaktion och redovisas omedelbart som intäkt med undantag av årsavgifter från kredit- och betalkort som periodiseras över löptiden.

PROVISIONSKOSTNADER

Här redovisas kostnader för mottagna tjänster i den mån de inte är att betrakta som ränta, till exempel kostnader för clearing, plus- och bankgiro, kostnader för kredit- och betalkort, omkostnader för säkerheter och avgifter till UC.

NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER

Posten nettoresultat av finansiella transaktioner innehåller realiserade och orealiserade värdeförändringar som uppstått med anledning av finansiella transaktioner. För Bankens del innehåller posten förändring av verkligt värde på tillgångar som värderas över resultatet.

ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

Bland övriga rörelseintäkter ingår medlemsavgifter. Medlemsavgiften är årlig och betalas av alla medlemmar som är över 18 år. Medlemsavgift betalas inte medlemmens första medlemsår, då erläggs i stället en grundinsats. Avgiften redovisas som en intäkt jämnt fördelad över året.

ALLMÄNNA ADMINISTRATIONSKOSTNADER

Allmänna administrationskostnader redovisas i den period de uppkommer och omfattar personalkostnader, inklusive löner och arvoden, pensionskostnader, arbetsgivaravgifter och andra sociala avgifter. Här redovisas också bland annat lokalkostnader, porto, tele- och datakommunikation, konsulttjänster och fastighetens kostnader.

SKATTER

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisats i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekter redovisas på samma sätt.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baseras sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Banken redovisar för de senaste åren ingen skatt på årets resultat, då Banken under ett antal år redovisat förluster. För ytterligare information se [Not 12 Skatter](#).

FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan lånefordringar inklusive upplupna räntor, belåningsbara statsskuldförbindelser, obligationer och andra räntebärande värdepapper och andelar. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder och medlemmarnas sparande i Banken.

REDOVISNING I OCH BORTTAGANDE FRÅN BALANSRÄKNINGEN

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när Banken blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserats, förfaller eller Banken förlorar kontrollen över dem. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgjorts eller på annat sätt utsläckt.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då Banken förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. Lånefordringar redovisas i balansräkningen i samband med att lånebelopp utbetalas till låntagaren.

KLASSIFICERING OCH VÄRDERING

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader. Klassifice-

ringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Bankens principer för klassificering och värdering av finansiella tillgångar baseras på en bedömning av både affärsmodell för förvaltning av finansiella tillgångar och egenskaperna hos de avtalsenliga kassaflödena från den finansiella tillgången.

Följande finansiella tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde på grund av att tillgångarna innehas inom ramen för en affärsmodell vars mål är att inneha finansiella tillgångar i syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden samt att de avtalade villkoren för tillgångarna ger vid bestämda tidpunkter upphov till kassaflöden som bara är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet:

- Kassa och tillgodohavande hos centralbanker
- Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.
- Utlåning till kreditinstitut
- Utlåning till allmänheten, inklusive upplupna räntor
- Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Om Banken ändrar affärsmodell så kommer en omklassificering att genomföras och redovisas. Sådana förändringar förväntas dock inträffa mycket sällan och fastställs av verkställande ledning till följd av yttre eller inre förändringar.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR

FINANSIELLA INSTRUMENT, NOTERADE PÅ EN AKTIV MARKNAD

Denna kategori består av placeringar i statsskuldväxlar, obligationer och andra räntebärande värdepapper som värderas till upplupet anskaffningsvärde med målet att realisera instrumentens kassaflöde genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast består av kapitalbelopp och ränta. För dessa instrument kommer eventuella transaktionskostnader att ingå i anskaffningsvärdet vid redovisningen för första tillfället. Försäljningar i förtid kan undantagsvis förekomma. Ett krav för att en finansiell tillgång ska kunna redovisas till upplupet anskaffningsvärde är att de avtalsenliga kassaflödena enbart utgörs av återbetalning på utestående fordran och ränta på utestående fordran.

LÅNEFORDRINGAR

Lånefordringar är finansiella tillgångar som har fastställda betalningar som avser amortering och ränta och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Lånefordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, d.v.s. efter avdrag för nedskrivna fordringar. Från och med januari 2018 ingår också en beräknad förlustreserv för förväntade kreditförluster i redovisat värde. Redovisat värde av balansposterna in- och utlåning till/från allmänheten överensstämmer med verkligt värde beaktat lånevillkoren i Banken där en avyttring av balansposterna isolerat inte är möjligt beaktat tillgångens/skuldens egenskaper. En annan värdering enligt IFRS 13 bedöms inte uppfylla kraven i Årsredovisningslagen eller aktuell IFRS som förutsätter att instrumenten kan säljas. Upplupna räntor redovisas för lånefordringar tagna till och med 2010 separat under interimfordringar medan nyare lånefordringar redovisas som en ökning av fordran.

ÖVRIGA FINANSIELLA TILLGÅNGAR

Aktier och andelar redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, då kassaflödeskriterierna för att ingå i annan grupp inte uppfylls. I de fall där det inte är möjligt att använda verkligt värde används anskaffningsvärde. Bland övriga finansiella tillgångar finns också behållning på skattekonto. För ytterligare information se [Not 28 Finansiella tillgångar och skulder](#).

ÖVRIGA FINANSIELLA SKULDER

Medlemmarnas sparande och leverantörsskulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. I balansposten inlåning från allmänheten ingår så kallat bundet sparande där redovisning sker till upplupet anskaffningsvärde vilket här motsvarar anskaffningsvärdet beaktat Bankens sparpoängssystem relaterat till utlåning och inlåning. En strikt värdering enligt effektivräntansatsen

enligt IFRS bedöms inte återspegla Bankens verksamhet på ett rättvisande sätt enligt grundläggande krav i Årsredovisningslagen.

LIKVIDA MEDEL OCH LIKVIDITETSRESERVER

Utlåning till kreditinstitut och kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel då de har en liten eller obetydlig risk för värdefluktuationer, lätt kan omvandlas till kassamedel och har till övervägande del en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten. Statsskuldväxlar, obligationer och kommuncertifikat är Bankens likviditetsreserv med en liten risk för värdefluktuationer, som lätt kan omvandlas till kassamedel. Även obligationer och andra räntebärande värdepapper och utlåning till kreditinstitut ingår i Bankens likviditetsreserv. För ytterligare information se [Not 3 Riskhantering](#).

EVENTUALFÖRPLIKTELSE

En eventalförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller legala hinder finns.

LÄNELÖFTEN

Med länelöfte avses i detta sammanhang dels de lån där låne- och sparavtal är framtaget, men där medlemmen ännu ej sänt in underskrivet original till Banken, dels löfte om lån till medlemmar som vill köpa bostad och önskar ett förhandsbesked från Banken. Förhandsbesked, länelöfte för köp av bostad gäller i en månad och beviljat ej utbetalt låneavtal gäller i tre månader. Därefter förfaller länelöftet om inte annat avtalas. En förlustreserv på länelöfte beräknas men bokas inte upp om beloppet är oväsentligt. För ytterligare information se [Not 26 Eventalförpliktelser och åtaganden](#).

BETAL- OCH KREDITKORT

Banken tillhandahåller betal- och kreditkort. Det beviljade icke utnyttjade beloppet för samtliga kortkrediter redovisas till nominellt belopp. Förlustreserven för kreditkort så väl utnyttjat som ej utnyttjat belopp redovisas som en minskning av balansposten utlåning till allmänheten. För ytterligare information se [Not 26 Eventalförpliktelser och åtaganden](#).

KREDITFÖRLUSTER OCH NEDSKRIVNINGAR PÅ FINANSIELLA INSTRUMENT

RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

Räntebärande värdepapper består av utlåning till stat och kommun, säkerställda obligationer samt företagscertifikat och -obligationer. Förlustreserver beräknas även på räntebärande värdepapper som redovisas till upplupet anskaffningsvärde i balansräkningen. Ursprunget till använda parametrar PD, LGD och EAD skiljer sig dock åt jämfört med utlåning till allmänheten. PD härleds utifrån den externa rating som värdepappren har och LGD-faktorn bestäms av om värdepappren är säkerställda, har annan förmånsrätt samt typ av motpart. Då Bankens placeringar i värdepapper har låg risk uppgår de förväntade kreditförlusterna till oväsentliga belopp och förlustreserven beräknas men redovisas inte. Om framräknat reserveringsbelopp, totalt för värdepapper och åtaganden hamnar under beslutat väsentlighetsbelopp så tas beloppet inte upp i redovisningen. Beslutat väsentlighetsbelopp är 1 procent av omsättningen för påverkan på resultaträkning och 1 procent av kapitalbasen för påverkan på balansräkning.

REDOVISNING AV FÖRVÄNTADE KREDITFÖRLUSTER – UTLÅNING TILL KREDITINSTITUT, ALLMÄNHET INKLUSIVE UPPLUPNA RÄNTOR FRÅN UTLÅNING TILL ALLMÄNHETEN

Förväntade kreditförluster beräknas för varje individuell kreditexponering som den diskonterade produkten av sannolikheten för fallissemang (PD), kreditexponering vid fallissemang (EAD) och förlust vid fallissemang (LGD). Bankens definition av fallissemang ligger nära den regulatoriska definitionen av fallissemang eftersom den används vid kreditriskhantering och omfattar bland annat krediter som är 90 dagar försenade i betalningar. PD motsvarar sannolikheten för att en låntagare kommer att falla vid en given tidpunkt under den finansiella tillgångens återstående löptid. EAD motsvarar en

förväntad kreditexponering vid fallissemangstidpunkten efter att hänsyn tagits till tidpunkten för avtalsenliga betalningar samt ställda säkerheter, förväntat utnyttjande av krediter och länelöften utanför balansräkningen. LGD motsvarar den förväntade kreditförlusten på en fallerad kreditexponering med hänsyn tagen till egenskaper hos motparten, säkerheter och produkttyp. Förväntade kreditförluster bestäms genom att beräkna PD, LGD och EAD för varje framtida månad fram till och med slutet av den förväntade löptiden av en kreditexponering. Dessa tre parametrar multipliceras och justeras med överlevnadssannolikheten eller sannolikheten för att kreditexponeringen inte har blivit förskötsbetalad eller faller en tidigare månad. På detta sätt beräknas de månatliga förväntade kreditförlusterna vilka sedan diskonteras tillbaka till rapporteringsdagen med den ursprungliga effektivräntan och summeras. En summering av de månatliga förväntade kreditförlusterna fram till och med slutet av den förväntade löptiden ger de förväntade kreditförlusterna för tillgångens återstående löptid och summan av de kreditförluster som förväntas inträffa inom 12 månader ger de förväntade kreditförlusterna för de kommande 12 månaderna. Riskparametrarna som används för att beräkna förväntade kreditförluster införlivar effekterna av makroekonomiska prognoser.

Ett instruments löptid är relevant för både bedömningen av väsentligt ökad kreditrisk, vilken tar hänsyn till förändringar i sannolikheten för fallissemang för återstående löptid, och värderingen av förväntade kreditförluster för tillgångens återstående löptid. Generellt är förväntad löptid begränsad till den maximala avtalsperiod som Banken är utsatt för kreditrisk även om en längre period överensstämmer med affärspraxis. Alla avtalsvillkor avseende lån tar hänsyn till när förväntad löptid fastställs, inklusive återbetalnings-, förlängnings- och överföringsalternativ som är bindande för Banken.

Banken bedömer och beräknar förlustreserv för alla kreditexponeringar i stadie 3 individuellt.

Fastställande av en betydande ökning av kreditrisk

En kredit som varit föremål för en betydande ökning av kreditrisk ingår inte längre i stadie 1 utan i stadie 2 (försatt att den inte är kreditförsämrad). Banken bedömer att det skett en betydande ökning av kreditrisk genom att använda en kombination av individuell och kollektiv information och kommer att spegla ökningen i kreditrisk på individuell instrumentnivå. Den kvantitativa metod som används för bedömning av ökad kreditrisk utgörs av en framåtriktad skattning av varje enskild exponeringsrisk för fallissemang.

När en låntagare har förfallna obetalda belopp äldre än 30 dagar, så betraktas dessa exponeringar alltid som exponeringar som har en väsentlig ökning av kreditrisk. Om den interna ratingen i ett senare skede har förbättrats i tillräcklig grad så att en betydande ökning av kreditrisk inte längre föreligger vid jämförelse med rating i form av observerbara uppgifter: krediten att återföras från stadie 2 till stadie 1.

Kreditförsämrade lån

För kreditförsämrade exponeringar, stadie 3, redovisas förlustreserven för den återstående löptiden när en eller flera händelser har inträffat som har en negativ inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången. Ett lån anses vara kreditförsämrat när det är 90 dagar sent i betalningar eller när det finns andra belägg i form av observerbara uppgifter:

- Betydande finansiella svårigheter hos emittent eller låntagare.
- Ett avtalsbrott, så som uteblivna eller oreglerade betalningar.
- Det är sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion.

Värdering av förväntade kreditförluster lån

Beräkningen av förlustreserven görs med utgångspunkt från riskklassificeringsmodeller och utifrån tillgångarnas kontrakterade kassaflöde. Nuvärdet av den förväntade kreditförlusten beräknas genom att multiplicera den förväntade exponeringen vid fallissemang (EAD) med risken för fallissemang (PD) och förlust givet fallissemang (LGD). Den övervägande delen av alla krediter löper med fast ränta.

Varje finansiell tillgång hänförs till stadie 1 då den redovisas första gången med undantag för tillgångar som det finns objektiva belägg för att de har en betydande ökad risk eller är kreditförsämrade. För tillgångar i stadie 1 redovisas den förväntade kreditförlusten för de kommande 12 månaderna. Om tillgångens kreditrisk ökar väsentligt sedan den initiala redovisningen så kommer förlustreserven för exponeringen i stället att beräknas och redovisas

på den förväntade återstående löptiden och flyttas till stadie 2. En betydande ökning av kreditrisk anses vara när en betalning är 30 dagar sen eller när statistiskt beräknade interna kreditrisker ökat. När en tillräcklig förbättring av krediten skett och internt bedömda kriterier för kreditrisk inte längre föreligger kan krediten återföras till föregående stadie. I stadie 1 och 2 beräknas ränteintäkten utifrån effektivräntan på det bokförda värdet utan hänsyn tagen till någon reservering av förlustreserv. Krediter flyttas till stadie 3 om de är 90 dagar sena med betalning eller om annan indikation på att förlustrisken ökat finns.

Bankens definition av fallissemang är när en kredit är förfallen med 90 dagar eller mer, alternativt om särskild information finns om den specifika krediten och låntagarens aktuella finansiella situation som föranleder individuell reservering. Dessa krediter hamnar då i stadie 3.

Ett instruments löptid är relevant för både bedömningen av väsentligt ökad kreditrisk, vilken tar hänsyn till förändringar i sannolikheten för fallissemang för återstående löptid och värderingen av förväntade kreditförluster för tillgångens återstående löptid. Flera typer av krediter i det så kallade sparlånesystemet är bundna under hela lånets löptid men har också avtal om ett bundet sparande parallellt med amortering. Inbetalt sparande är också säkerhet för lånen. Vid beräkning av den förväntade kreditförlusten görs också en bedömning av säkerhetens värde som minskar avsättningen till den förväntade kreditförlusten. För Bankens kreditkort beräknas en löptid om tre år då ingen fastställd sluttid för krediten finns.

Beräkningen av förlustreserv på upplupna räntor för lån tagna före 2011 skiljer sig från utlåning till allmänheten. För krediter tagna före 2011 betalar låntagaren samma summa i ränta vid alla betalningstillfällen och inte i förhållande till aktuell skuld. Från 2007 intäktsförs ränta i förhållande till aktuell skuld vilket innebär en diskrepans mellan vad som har intäktsförts och vad som har inbetalats av lånets ränta. Den upplupna ränteposten som skapas har dels risken för fallissemang för den underliggande krediten, dels risken för att krediten löses in i förtid. Den upplupna posten hamnar i samma stadie som den underliggande krediten och följer även med vid stadieflyttningar. Utöver detta görs ytterligare beräkningar för sannolikheten att krediten förtidsinlöses, dessa beräkningar bygger på historiska data för tidigare förtidsinlösen. Posten saknar säkerhet vid beräkningen av förlustreserv. Ytterligare information om förlustreserver m.m. gällande upplupna räntor finns i [Not 15 Utlåning till allmänheten](#).

När ett lån modifieras men inte tas bort från balansräkningen görs fortsättningsvis en bedömning av väsentliga ökning av kreditrisken jämfört med den ursprungliga kreditrisken i nedskrivningssyfte. Modifieringar resulterar inte automatiskt i en minskning av kreditrisken utan krediten kommer att fortsätta att bedömas. Vidare kommer en modifieringsvinst eller förlust att redovisas i resultaträkningen på raden för kreditförluster. När ett lån modifieras och tas bort från balansräkningen anses datumet då modifieringen gjordes vara det första redovisningstillfället för det nya lånet i syfte att bedöma nedskrivningsbehov. När ett nytt lån bedöms vara osäkert vid första redovisningstillfället klassificeras det som en utgiven osäker fordran och stannar i stadie 3 till dess lånet är återbetalat eller avskrivet.

HANTERING VID FÖRFALLNA FORDRINGAR

All hantering av obetalda krediter sker individuellt genom bedömning av varje enskilt ärende.

Innan uppsägning sker ska låntagaren, på Bankens initiativ, kontaktas för att diskutera vad som är orsak till utebliven betalning. Målsättningen ska vara att finna en lösning där laga åtgärder kan undvikas. Vid fastighets- och bostadsrättsbelåning ska diskuteras frivillig försäljning av egendomen om ingen annan lösning står till buds. Räcker inte försäljningssumman ska Banken ha en positiv inställning till en avvecklingskredit med för låntagaren rimlig amorteringsplan.

Kan inte uppgörelse träffas eller förutsättningar saknas ska krediten sägas upp och laga åtgärder ska vidtas.

BORTSKRIVNINGAR AV LÅNEFORDRINGAR

Lånefordringar som klassificerats som osäkra skrivs bort från balansräkningen när kreditförlusten anses vara konstaterad, vilket är när konkursförvaltare lämnat uppskattning om utdelning i konkurs, ackordsförslag antagits eller fordran eftergivits på annat sätt.

Efter bortskrivning redovisas lånefordringarna inte längre i balansräkningen. Återvinning på tidigare redovisade bortskrivningar redovisas som en minskning av kreditförluster på resultatraden Kreditförluster netto.

MATERIELLA TILLGÅNGAR

ÄGDA TILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma Banken till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

LEASADE TILLGÅNGAR

Samtliga leasingavtal redovisas enligt reglerna för operationell leasing. Operationell leasing innebär att leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

TILLKOMMANDE UTGIFTER

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma Banken till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Reparationer kostnadsförs löpande.

AVSKRIVNINGSPRINCIPER

Avskrivning av Bankens byggnad sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Marken skrivs inte av. Komponentavskrivning har inte tillämpats på fastigheten då beräkningar utvisar att denna metod inte skulle medföra någon väsentlig påverkan på resultatet jämfört med nuvarande linjära avskrivning på hela byggnadens anskaffningsvärde. Avskrivningar sker på 50 år.

För övriga materiella anläggningstillgångar anser Banken att det inte heller finns några separata komponenter med väsentligt olika avskrivningsperioder. Avskrivning sker systematiskt över tillgångarnas förväntade nyttjandeperiod, som här är fem år. Datorer skrivs dock av på tre år.

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

UTVECKLING

Utgifter för utveckling av helt nya produkter eller processer, redovisas som en tillgång i balansräkningen. Det redovisade värdet inkluderar samtliga direkt hänförliga utgifter. Utgifter för utveckling aktiveras om produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar och Banken har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Övriga utgifter för utveckling, t.ex. anpassning av befintliga produkter och processer, redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar.

AVSKRIVNINGSPRINCIPER

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den immateriella tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. Den beräknade nyttjandeperioden är fem år. För inköpt bank- och ekonomisystem är den beräknade nyttjandeperioden tio år.

ERSÄTTNING TILL ANSTÄLLDA

POLICY FÖR ERSÄTTNING OCH INCITAMENT

Banken följer Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2011:1 inklusive tillämpliga ändringsföreskrifter om ersättningssystem i kreditinstitut. Bankens policy visar beslutsprocesser, ersättningssystemets uppbyggnad, funktion och kontroll. Styrelse har beslutat om en sådan policy för ersättning, Policy för ersättning och incitament. Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls. För ytterligare information se **Not 8 Allmänna administrationskostnader**.

PENSIONERING GENOM FÖRSÄKRING

Bankens pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal med Folksam. Från och med 1 januari 2009 är pensionsplanerna för den del av Bankens personal som är födda 1979 och senare försäkrade genom avtal med Collectum¹⁵. Enligt IAS 19 är en avgiftsbestämd pensionsplan en plan för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänför sig till anställdas tjänstgöring under innevarande period och tidigare.

Pensionsplanen i Folksam är en förmånsbestämd pensionsplan, vilken definieras som annan plan för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämd plan. Pensionsplanen har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Banken har dock gjort bedömningen att UFR 10 Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare är tillämpliga även för Bankens pensionsplan hos Folksam.

Pensionsplanen i Collectum är en premiebestämd pensionsplan och därmed avgiftsbestämd enligt IAS 19.

Bankens förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt Banken under en period. Premier betalas till Folksam baserat på fast aktuell årslön och premier som betalas till Collectum baseras på aktuell månadslön. Årets kostnader för dessa försäkringspremier framgår av **Not 8 Allmänna administrationskostnader**.

ERSÄTTNINGAR VID UPPSÄGNING

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktigt, utan realistisk möjlighet till

tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten.

EGET KAPITAL

BUNDET EGET KAPITAL

Bankens bundna egna kapital består av grundinsatser, låneinsatser, frivilliga medlemsinsatser, samt reservfond.

Varje myndig medlem i Banken måste skjuta till en grundinsats om 300 kronor. Vid utträde förs insatsen över till reservfonden.

Varje låntagare skjuter till en låneinsats. Insatsbeloppet uppgår till ett belopp motsvarande högst 8 procent av ursprungsskulden och återbetalas då lånet är slutamorterat, under förutsättning att godkännande av Finansinspektionen ges. Låneinsatserna ingår i kärnprimärkapitalet, så kallat Tier 1 Capital. Låneinsatser ska klassas som eget kapital enligt gällande lag även om insatsen skulle klassas som skuld enligt IFRS/IAS.

Under 2016, 2017 och 2018 har frivilliga medlemsinsatser inbetalats. Insatserna är bundna i minst fem år.

Reservfonden består av utträdade medlemmars grundinsatser samt viss avsättning från tidigare års vinster.

Alla former av medlemsinsatser (grundinsats, låneinsats och frivillig medlemsinsats) har tidigare räknats in i kärnprimärkapitalet och fanns publicerade på EBA:s (European Banking Authority) hemsida, Capital instruments in EU member states qualifying as Common Equity Tier 1 instruments by virtue of Article 26 (3) of Regulation (EU) No 575/2013. Den 8 december 2021 publicerade EBA en uppdaterad version om övervakning av kärnprimärkapitalinstrument utgivna inom EU (CET1-rapporten)¹⁶. I rapporten redogör EBA bland annat för sin syn på kravet på att kapitalinstrument som klassificeras som kärnprimärkapitalinstrument inte får vara direkt eller indirekt finansierade enligt artikel 28 i tillsynsförordningen¹⁷. Finansinspektionen informerade Banken den 13 december 2021 att de tillämpar EBA:s regler enligt CET1-rapporten från och med den 14 december 2021. Konsekvensen för Banken är att låneinsatser kopplade till kreditbeslut fattade efter den 13 december 2021 inte längre får ingå i kärnprimärkapitalet och därför har dragits av från kapitalbasen.

FRITT EGET KAPITAL

Fritt eget kapital består av balanserat resultat samt årets resultat. För upplysning om förändring av eget kapital hänvisas till rapport om förändring av eget kapital.

Not 3 Riskhantering

MÅL MED BANKENS RISKHANTERING

En risk innebär den samlade bedömningen av sannolikheten för en oönskad händelse och konsekvensen om händelsen skulle inträffa. En risk är en framtida händelse som negativt kan påverka Bankens måluppfyllelse. Risktagandet inom Banken ska begränsas inom ramen för vad som är ekonomiskt försvarbart och främjar medlemmarnas ekonomiska intressen.

I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten fastställer styrelsen, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i Banken, styrdokument för verksamheten.

Relevanta risker för Banken är kreditrisker, likviditetsrisker, operativa risker, marknadsrisker, ryktesrisker, koncentrationsrisker, intjäningsrisker och strategiska risker. Se vidare nedan under rubriken *Risker*.

RISKORGANISATION

STYRELSEN

Styrelsen har det övergripande ansvaret för Bankens riskhantering. Riskhanteringen ska utgå från styrelsens fastställda riskapiter och bör i så stor utsträckning som möjligt relateras till styrelse och lednings uppsatta mål samt även mätas av vd fastställda limiter. Analys och värdering av sannolikhet och konsekvens för olika risker sker löpande, liksom uppföljning av att kontroller finns på plats och är ändamålsenliga. En mer genomgripande analys med uppföljning och prioritering av åtgärder för riskhantering sker årligen, där konstaterade risker värderas mot varandra och handlingsplaner med prioriterade åtgärder tas fram. Denna analys följs sedan upp och revideras löpande under året. Därutöver ska en riskanalys göras inför större förändringar i verksamheten (system, leverantörer, inriktning eller organisation), där konsekvenser presenteras inför beslut.

¹⁵ Collectum administrerar Bankens tjänstepensioner men förvaltas av tjänstemannens individuellt valda försäkringsbolag.

¹⁶ EBA Report on the monitoring of CET1 instruments issued by EU institutions av den 8 December 2021.

¹⁷ Förordningen (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen)

VD

Vd ansvarar för den löpande riskhanteringen i Banken och att denna sker i linje med av styrelsen fastställda styrande dokument. Vd ansvarar för att riskerna löpande följs upp och återrapporteras till styrelsen.

Den övergripande processen för riskhantering bygger på fem steg:

1. Identifiera risk
2. Värdera risk (sannolikhet och konsekvens)
3. Åtgärda och prioritera (begränsa, eliminera, kostnadsbestämma och/eller behålla)
4. Genomföra
5. Följa upp och rapportera

FÖRSTA FÖRSVARSLINJEN

En fungerande riskhantering innebär att riskbedömningar och analyser ingår i den löpande styrningen och verksamhetsplaneringen som till exempel fastställande av mål, budget och aktiviteter. Riskhanteringen tar sin utgångspunkt i den dagliga verksamheten och inkluderar alla medarbetare. Ansvarig chef utgör första försvarslinjen mot risker inom respektive avdelning i organisationen och säkerställer att tillräckliga rutiner och processer finns för att anställda ska hantera organisationens löpande risker.

ANDRA FÖRSVARSLINJEN – COMPLIANCE OCH RISKKONTROLL

I Banken finns samlade funktioner för självständig riskkontroll och compliance direkt underställda vd. Funktionerna granskar, utvärderar och avlämnar rapporter till ledning och styrelse avseende risker och regelefterlevnad. Detta arbete regleras av instruktioner fastställda av styrelsen. Funktionerna ska vara oberoende i förhållande till övrig verksamhet inom Banken.

Risikfunktionens ansvar omfattar att oberoende övervaka och analysera hur risker på aggregerad nivå utvecklas över tid, samt att rapportera dessa till styrelse och ledning. I funktionens ansvar ingår även att bidra till vidareutvecklingen av riskhanteringsprocesser, bland annat genom att tillhandahålla metoder för identifiering, mätning, analys och rapportering av risker.

Compliancefunktionen utgör även den en del av andra försvarslinjen. Syftet med denna funktion är att fungera som ett stöd och att se till att verksamheten drivs enligt gällande regler. Funktionen ska också följa upp regelefterlevnaden inom Banken och genom proaktivt arbete minimera de risker som finns i verksamheten.

Tillsättning av risk- och compliancefunktion beslutas av vd efter godkännande av Bankens styrelse.

TREDJE FÖRSVARSLINJEN – INTERNREVISION

Internrevisionen utgör den tredje försvarslinjen. Syftet är att på styrelsens uppdrag granska och utvärdera den interna kontrollen hos Banken. Den

interna kontrollen innefattar riskhantering, riskkontroll och regelefterlevnad. Funktionen ska sträva efter att bidra till verksamhetens utveckling genom att komma med rekommendationer för att förbättra effektiviteten i riskhantering, styrning och kontroll.

RISKER

KREDITRISK

Med kreditrisk avses risken för förlust på grund av att en kredit inte fullgörs. Kreditrisk är en väsentlig del av Bankens verksamhet och regleras i flera av Bankens styrdokument.

Banken strävar efter att minimera kreditrisken genom en kontinuerlig prövning och översyn av Bankens kreditbeviljningsrätt. All kreditbeviljningsrätt tillkommer Bankens styrelse. Styrelsen har i sin tur delegerat delar av denna rätt till Bankens kreditutskott och lånedlegation.

Den avgörande bedömningsgrunden för Bankens kreditgivning, som är geografiskt hänförlig till låntagare boende i hela Sverige och i liten grad till låntagare som flyttat utomlands under lånets löptid, är låntagarnas återbetalningsförmåga. För att ytterligare minska risken är merparten av Bankens krediter dessutom säkerställda med pantbrev i fastigheter och andra bankmässiga säkerheter.

Större kreditengagemang omprövas minst en gång årligen i styrelsen. Bankens rutiner för övervakning av förfallna betalningar och oreglerade fordringar syftar till att minimera kreditförlusterna genom en tidig upptäckt av betalningsproblem hos kredittagarna och en åtföljande snabb handläggning av förekommande kravärende.

Kreditriskexponering

Med kreditriskexponering förstås även risken för att kreditinstitut eller annan emittent helt eller delvis inte fullgör sina betalningsförpliktelser mot Banken. Av notupplysningarna till berörda balansposter ([Not 14 Utlåning till kreditinstitut](#), [Not 15 Utlåning till allmänheten](#) och [Not 17 Aktier och andelar](#)) framgår hur Bankens kreditriskexponering mot dessa motparter fördelar sig. De bokförda värdena ger uttryck för den maximala kreditriskexponeringen i dessa placeringar. Kreditriskexponering brutto och netto, lånefordringar per kategori samt koncentrationer avseende motparter visas i nedanstående tabeller.

Förlustreserv beräknas inte för tillgångar som finns på skattekontot som återfinns under övriga tillgångar i balansräkningen. För posterna Belåningsbara stasskuldförbindelser, Obligationer och andra räntebärande värdepapper samt lånelöfte och garantier beräknas en förlustreserv. Om en sammanlagd förlustreserv för dessa poster understiger beslutade väsentlighetsbelopp bokförs inte förlustreserven. Beslutade väsentlighetsbelopp är 1 procent av omsättningen för poster som påverkar resultatet och 1 procent av kapitalbasen för poster som påverkar balansräkningen.

KREDITRISKEXPONERING BRUTTO OCH NETTO 2021

Krediter ¹⁸ mot säkerhet av:	Total kreditrisk- exponering före nedskrivning	Förlust- reserv	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Total kreditrisk- exponering efter avdrag av säkerheter
Kommunal borgen	100	0	100	100	0
Panträtt i villa- och fritidsfastigheter ¹⁹	419 791	61	419 730	419 730	0
Panträtt i flerfamiljsfastigheter	6 685	0	6 685	6 685	0
Panträtt i jordbruksfastigheter	44 557	0	44 557	44 557	0
Pantbrev i andra näringsfastigheter	37 366	5	37 361	37 361	0
JAK-konto	137 475	0	137 475	137 475	0
Blanco- och borgenskrediter	49 101	3 481	45 620	0	45 620
Summa utlåning till allmänheten	695 075	3 547	691 528	645 908	45 620
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	28 780	0	28 780	0	28 780
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	96 504	0	96 504	0	96 504
Utlåning till kreditinstitut	225 223	213	225 010	0	225 010
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	50 406	0	50 406	0	50 406
Aktier och andelar	4 596	0	4 596	0	4 596
Upplupna räntor ²⁰	13 553	1 764	11 789	0	11 789
Summa övriga finansiella tillgångar	419 062	1 977	417 085	0	417 085
Utställda finansiella garantier	880	9	871	871	0
Beviljade ej utbetalda krediter	25 106	0	25 106	0	25 106
Lånelöfte	5 680	0	5 680	0	5 680
Eventualförpliktelser och åtaganden	31 666	9	31 657	871	30 786
Total kreditriskexponering	1 145 803	5 533	1 140 270	646 779	493 491

¹⁸ Med krediter avses lånefordringar och andra placeringar redovisade i balansräkningen. Säkerheterna är upptagna till bedömda marknadsvärden vid utlåningstillfället eller senare uppdatering.

¹⁹ Inklusivt bostadsrätter.

²⁰ Initialt för varje fordran saknas säkerhet för posten upplupna räntor, men i takt med att fordran under utlåning amorteras finns utrymme för säkerhet även för posten upplupna räntor.

KREDITRISKEXPONERING BRUTTO OCH NETTO 2020

Krediter ²¹ mot säkerhet av:	Total kreditrisk- exponering före nedskrivning	Förlust- reserv	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Total kreditrisk- exponering efter avdrag av säkerheter
Kommunal borgen	117	0	117	117	0
Panträtt i villa- och fritidsfastigheter ²²	405 625	315	405 310	405 310	0
Panträtt i flerfamiljsfastigheter	6 524	0	6 524	6 524	0
Panträtt i jordbruksfastigheter	39 148	1	39 147	39 147	0
Pantbrev i andra näringsfastigheter	46 987	200	46 787	46 787	0
JAK-konto	169 740	0	169 740	169 740	0
Blanco- och borgenskrediter	61 560	3 971	57 589	0	57 589
Summa utlåning till allmänheten	729 701	4 487	725 214	667 625	57 589
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	90 708	17	90 691	0	90 691
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	97 017	0	97 017	0	97 017
Utlåning till kreditinstitut	172 852	171	172 681	0	172 681
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	70 649	0	70 649	0	70 649
Aktier och andelar	5 102	0	5 102	0	5 102
Upplupna räntor ²³	17 448	2 592	14 856	0	14 856
Summa övriga finansiella tillgångar	453 776	2 780	450 996	0	450 996
Utställda finansiella garantier	1 080	70	1 010	1 010	0
Beviljade ej utbetalda krediter	20 219	0	20 219	0	20 219
Lånelöfte	4 230	0	4 230	0	4 230
Eventualförpliktelser och åtaganden	25 529	70	25 459	1 010	24 449
Total kreditriskexponering	1 209 006	7 337	1 201 669	668 635	533 034

²¹ Med krediter avses lånefordringar och andra placeringar redovisade i balansräkningen. Säkerheterna är upptagna till bedömda marknadsvärden vid utlåningstillfället eller senare uppdatering.

²² Inklusivt bostadsrätter.

²³ Initialt för varje fordran saknas säkerhet för posten upplupna räntor, men i takt med att fordran under utlåning amorteras finns utrymme för säkerhet även för posten upplupna räntor.

KREDITRISKEXPONERING UPPDELAD PÅ KREDITBETYG FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR 2021

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Totalt
<i>Kassa och tillgodohavande hos centralbanker</i>				
Låg risk	28 780			28 780
Totalt redovisat värde				28 780
<i>Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.</i>				
AAA-AA	96 504			96 504
A				
Totalt redovisat värde				96 504
<i>Utlåning till kreditinstitut</i>				
Låg risk	225 223			225 223
Normal risk				
Förlust reservering	-213			-213
Totalt redovisat värde				225 010
<i>Utlåning till allmänheten</i>				
Låg risk till normal risk	385 919	10 461		396 380
Förhöjd risk	213 097	54 021		267 118
Hög risk		1 030	30 547	31 577
Förlust reservering	-494	-159	-2 894	-3 547
Totalt redovisat värde				691 528
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>				
AAA-AA				
A-	30 264			30 264
BBB+	20 142			20 142
Totalt redovisat värde				50 406
Aktier och andelar	4 596			4 596
<i>Upplupna räntor²⁴</i>				
Låg risk till normal risk	13 367			13 367
Förhöjd risk		120		120
Hög risk			66	66
Förlust reservering	-1 682	-16	-66	-1 764
Totalt redovisat värde				11 789
<i>Finansiella garantier och åtaganden</i>				
Utställda finansiella garantier	830	50		880
Förlust reservering garantier	-8	-1		-9
Beviljade ej utbetalda krediter ²⁵	25 106			25 106
Lånelöften	5 680			5 680
Totalt redovisat värde				31 657
Total kreditriskexponering				1 140 270

²⁴ Initialt för varje fordran saknas säkerhet för posten upplupna räntor, men i takt med att fordran under utlåning amorteras finns utrymme för säkerhet även för posten upplupna räntor. Den upplupna posten hamnar i samma stadie som den underliggande krediten och följer också med vid förflyttningar mellan stadier.

²⁵ Bankens kreditkort innehåller en del som är utnyttjad kortkredit och en beviljad men ej utnyttjad limit som redovisas under eventualförpliktelser, se ovan samt [Not 15 Utlåning till allmänheten](#) och [Not 26 Eventualförpliktelser och åtaganden](#). Då kortkrediter är en sammansatt produkt redovisas den totala förlustreserven under utlåning till allmänheten. Utnyttjat belopp kortkrediter före reservering 3 177 tkr och beviljat ej utnyttjat belopp kortkrediter 8 896 tkr per 2021-12-31.

KREDITRISKEXPONERING UPPDELAD PÅ KREDITBETYG FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR 2020

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Totalt
<i>Kassa och tillgodohavande hos centralbanker</i>				
Låg risk	90 708			90 708
Förlust reservering	-17			-17
Totalt redovisat värde				90 691
<i>Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.</i>				
AAA-AA	97 017			97 017
A				
Totalt redovisat värde				97 017
<i>Utlåning till kreditinstitut</i>				
Låg risk	172 852			172 852
Normal risk				
Förlust reservering	-171			-171
Totalt redovisat värde				172 681
<i>Utlåning till allmänheten</i>				
Låg risk till normal risk	395 613	50 273		445 886
Förhöjd risk	177 231	75 027		252 258
Hög risk		1 794	29 763	31 557
Förlust reservering	-534	-441	-3 512	-4 487
Totalt redovisat värde				725 214
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>				
AAA-AA	20 047			20 047
A-	30 403			30 403
BBB+	20 199			20 199
Icke ratade kommuner	0			0
Totalt redovisat värde				70 649
Aktier och andelar	5 102			5 102
<i>Upplupna räntor²⁶</i>				
Låg risk till normal risk	15 781			15 781
Förhöjd risk		1 261		1 261
Hög risk			406	406
Förlust reservering	-1 987	-201	-404	-2 592
Totalt redovisat värde				14 856
<i>Finansiella garantier och åtaganden</i>				
Utställda finansiella garantier	880	200		1 080
Förlust reservering garantier	-9	-61		-70
Beviljade ej utbetalda krediter ²⁷	20 219			20 219
Lånelöften	4 230			4 230
Totalt redovisat värde				25 459
Total kreditriskexponering				1 201 669

²⁶ Initialt för varje fordran saknas säkerhet för posten upplupna räntor, men i takt med att fordran under utlåning amorteras finns utrymme för säkerhet även för posten upplupna räntor. Den upplupna posten hamnar i samma stadie som den underliggande krediten och följer också med vid förflyttningar mellan stadier.

²⁷ Bankens kreditkort innehåller en del som är utnyttjad kortkredit och en beviljad men ej utnyttjad limit som redovisas under eventalförpliktelser, se ovan samt [Not 15 Utlåning till allmänheten](#) och [Not 26 Eventalförpliktelser och åtaganden](#). Då kortkrediter är en sammansatt produkt redovisas den totala förlustreserven under utlåning till allmänheten. Utnyttjat belopp kortkrediter före reservering 3 382 tkr och beviljat ej utnyttjat belopp kortkrediter 9 309 tkr per 2020-12-31.

ÅLDERSANALYS, OREGLERADE LÅNEFORDRINGAR

Med oreglerade fordringar avses lånefordringar som förfallit till betalning. Nedanstående fordringar är redovisade med bruttofordran, det finns också i flera fall säkerhet i form av bundet sparande.

	2021	2020
Fordringar förfallna mindre än 1 månad	1 628	14 349
Fordringar förfallna 1–2 månader	2 250	1 790
Fordringar förfallna 2–3 månader	3 496	4 694
Fordringar förfallna 3–6 månader	10 039	5 263
Fordringar förfallna mer än 6 månader	18 430	15 962
Summa	35 843	42 058

LIKVIDITETSRIK

Med likviditetsrisk avses risken för att Banken inte kan infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt. Risken kan uppstå om inlåningen minskar drastiskt och Banken inte kan låna upp likvida medel eller avyttra tillgångar för att möta likviditetsbehovet och kortfristiga betalningsåtaganden.

Strategi gällande likviditetsrisk

Banken finansierar sin utlåning genom eget kapital och inlåning från allmänheten (medlemmar), som kan vara både fri och bunden. Bundet sparande är ett sparande som enligt sparlåneavtalet ska fullgöras under amorteringstiden så att balans mellan sparprestation och lånebelastning uppnås när lånet slutamorterats. Denna balans regleras med sparpoäng, vilka i sig varken ger medlemmen rättighet till lån eller kräver något åtagande från medlemmens sida. Bundet sparande blir inte fritt att disponera förrän denna balans är uppnådd.

Ansvarsfördelning för likviditetsrisk

Vd är ytterst ansvarig för att ta fram och föreslå ansvars- och arbetsfördelning, mätmetoder, limiter, uppföljning och rapportering avseende Bankens likviditetsrisker. Bankens strategi avseende likviditetsrisker ska fastställas av vd och föredras för styrelsen. I ansvaret ingår bland annat:

- Utarbeta och föreslå likviditetsstrategi, finansieringsstrategi, hantering av intradagslikviditet, hantering av säkerheter, hantering av likviditetsreserv (se FFFS 2010:7 4 kap).
- Identifiera och mäta Bankens exponeringar mot likviditetsrisker samt finansieringsbehov inom och mellan olika affärsverksamheter och valutor.
- Ta fram och beräkna riskmått och nyckeltal för att beräkna likviditetsrisk på ett heltäckande sätt enligt vad som framgår av FFFS 2010:7 3 kap 3–6§§. Riskmått och nyckeltal ska identifiera sårbarhet vid normal verksamhet liksom under perioder av stress.
- Ta fram och besluta om beredskapsplan för hantering av likviditetsrisker.
- Ha ett framåtblickande perspektiv på likviditetsrisk och bedöma balansräkningens struktur, kassaflöden, likviditetspositioner och risker i poster utanför balansräkningen.

- Genomföra stresstester enligt vad som framgår av FFFS 2010:7 3 kap 7–9§§ - Utarbeta de delar av IKLU-rapporten som avser likviditetsrisker.

Riskfunktionen är ansvarig för att genomföra en oberoende kontroll av likviditetsrisker (likviditetsriskkontroll).

Internrevisionen ska regelbundet låta genomföra en oberoende granskning och utvärdering av företagets styrning och kontroll av likviditetsrisker. Målsättningen med granskningen är att identifiera svagheter eller problem med rutiner, metoder och system för beräkning och rapportering av likviditetsrisker. Granskningen ska även omfatta att fastställda riktlinjer och processer följs samt att processerna uppfyller de uppsatta målen. Internrevisionen ska även följa upp att företaget har en ändamålsenlig organisation för sin likviditetshandling.

Riskrapporterings- och riskmätningssystem för likviditetsrisk

Enligt de instruktioner för hantering av likviditetsrisk som Banken arbetar efter ska betalningsberedskapen (utlåning till kreditinstitut, statsskuldväxlar, placeringar i obligationer och andra räntebärande värdepapper), motsvara 10 procent av det totalt fria sparandet men kan tillfälligt tillåtas sjunka under 10 procent. Bankledningen har en daglig rutin för att hantera likviditetsrisken och behovet av likviditet de kommande månaderna.

Banken har i sin instruktion gällande hantering av likviditetsrisker två nivåer av likviditetsreserven. Kort likviditetsreserv som är 10 procent av det fria sparandet och lång likviditetsreserv som är över 10 procent av det fria sparandet. I den korta reserven finns medel som snabbt är tillgängliga för att hantera medlemmars uttag medan det i den längre likviditetsreserven kan finnas längre placeringar.

Under 2021 låg likviditet och likviditetsreserv runt 40 procent av den fria inlåningen.

Likviditetsexponering

I tabellen nedan redovisas de förväntade tidpunkterna för återvinning eller bortbokning av samtliga tillgångar och skulder i balansräkningen. Det är ingen väsentlig skillnad mellan diskonterade och nominella kassaflöden varför löptidsexponeringen motsvarar likviditetsexponeringen. Se även [Kassaflödesanalys](#) på sida 26 som belyser Bankens likviditetssituation. Ytterligare information om Bankens likviditetshandling lämnas på Bankens hemsida [jak.se](#) under finansiell information.

KONTRAKTUELLT ÅTERSTÅENDE LÖPTID 2021

Tillgångar	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Totalt redovisat värde
Kassa och centralbanker	28 780						28 780
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m. ²⁸				96 504			96 504
Utlåning till kreditinstitut	100 827	123 183		1 000			225 010
Utlåning till allmänheten	11 206	14 521	42 081	179 744	443 819	157	691 528
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ²⁹			10 026	40 380			50 406
Upplupna räntor ³⁰	-1 711	682	1 960	9 019	11 634	-9 795	11 789
Övriga tillgångsposter	300 242	3 692	951	4 232		14 046	323 163
Summa tillgångar	439 344	142 078	55 018	330 879	455 453	4 408	1 427 180
Skulder och eget kapital							
Skulder till kreditinstitut	960			1 000			1 960
Inlåning från allmänheten	1 029 698	3 249	17 212	105 477	155 116		1 310 752
Övriga skuldposter	932	6 187	343				7 462
<i>Eget kapital</i>							
Medlemsinsatser ³¹		71 436	8 125	13 567	55 536		148 664
Övrigt eget kapital						-41 658	-41 658
Summa skulder och eget kapital	1 031 590	80 872	20 680	120 044	210 652	-41 658	1 427 180
Skillnad redovisade tillgångar och skulder	-592 246	61 206	29 338	210 835	244 801	46 066	0

²⁸ För nominellt värde se Not 13 Belåningsbara statsskuldförbindelser.

²⁹ För nominellt värde se Not 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

³⁰ Tabellen avser till övervägande del framtida kassaflöden för ränteintäkter för lån utbetalda till och med februari 2011, vars framtida betalningar finns med i balansräkningen. Periodiserad del (framtida intäktsföring) har redovisats som "utan löptid", då den inte direkt påverkar likviditetsexponeringen. Förlustreriveringar för upplupna räntor redovisas som "på anfordran". För lån utbetalda efter februari 2011 inkluderar tabellen endast ett mindre belopp upplupna räntor hänförliga till kalendereffekter av räntornas intäktsföring, dessa redovisas som "på anfordran".

³¹ Innefattar både frivilliga medlemsinsatser och låneinsatser. Belopp som återfinns i respektive tidsficka utgör de kontraktuella beloppen som skulle utbetalts i normalläge. Insatser som redan skulle varit utbetalda finns i tidsfickan 3 månader. Återbetalning av medlemsinsatser kräver tillstånd från Finansinspektionen.

KONTRAKTUELLT ÅTERSTÅENDE LÖPTID 2020

Tillgångar	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Totalt redovisat värde
Kassa och centralbanker	90 691						90 691
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m. ³²			20 000	77 017			97 017
Utlåning till kreditinstitut	33 567	138 114		1 000			172 681
Utlåning till allmänheten	17 507	19 374	48 820	205 917	433 484	112	725 214
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ³³			20 047	50 602			70 649
Upplupna räntor ³⁴	-2 533	960	2 530	11 869	17 323	-15 293	14 856
Övriga tillgångsposter	291 502	3 275	734	4 739		15 262	315 512
Summa tillgångar	430 734	161 723	92 131	351 144	450 807	81	1 486 620
Skulder och eget kapital							
Skulder till kreditinstitut	760			1 000			1 760
Inlåning från allmänheten	1 034 718	5 039	29 401	109 480	189 040		1 367 678
Övriga skuldposter	882	6 582	303				7 767
Eget kapital							
Medlemsinsatser ³⁵			13 842	69 655	57 687		141 184
Övrigt eget kapital						-31 769	-31 769
Summa skulder och eget kapital	1 036 360	11 621	43 546	180 135	246 727	-31 769	1 486 620
Skillnad redovisade tillgångar och skulder	-605 626	150 102	48 585	171 009	204 080	31 850	0

MARKNADSRISK

Marknadsrisk är risken för att verkligt värde på aktuella eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Det finns tre typer av marknadsrisk: valutarisk, ränterisk och andra prISRISKEN. I finansiell verksamhet utgörs de viktigaste marknadsriskerna av ränterisk, valutarisk och aktiekursrisk. Banken har valt att inte utsätta sig för valuta- och aktiekursrisk.

Med ränterisk avses räntenettorisken och räntepRISKEN. Räntenettorisken är risken för att en ändring av ränteläget påverkar räntenetto, och för Bankens del innebär det hur stor avkastningen blir på likvida medel och likviditetsreserv. RäntepRISKEN är risken för att en ändring i ränteläget påverkar marknadsvärdet på Bankens innehav av räntebärande värdepapper. En

förändring av marknadsräntan på en procent minskar/ökar ränteintäkterna med cirka 1 305 tusen kronor under kommande tolv månadersperiod. Beräkningen har tagits fram före skatt och på balansdagen genom att de räntebärande rörliga tillgångarna har ändrats med en procent. En parallell förskjutning av räntekurvan uppåt med en procent för finansiella tillgångar i Bankens värdepappersportfölj skulle få en påverkan på eget kapital exklusive skatt med 1 799 tusen kronor.

Bankens inlåning är räntefri och lånefordringar har till övervägande del samma procentsats under antingen hela löptiden eller under en femårig avtalsperiod och påverkas därför inte av marknadsräntorna. I tabellen nedan visas räntebindningen för Bankens tillgångar och skulder.

³² För nominellt värde se Not 13 Belåningsbara statsskuldförbindelser.

³³ För nominellt värde se Not 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

³⁴ Tabellen avser till övervägande del framtida kassaflöden för ränteintäkter för lån utbetalda till och med februari 2011, vars framtida betalningar finns med i balansräkningen. Periodiserad del (framtida intäktsföring) har redovisats som "utan löptid", då den inte direkt påverkar likviditetsexponeringen. Förlustrereringar för upplupna räntor redovisas som "på anfordran". För lån utbetalda efter februari 2011 inkluderar tabellen endast ett mindre belopp upplupna räntor hänförliga till kalendereffekter av räntornas intäktsföring, dessa redovisas som "på anfordran".

³⁵ Innefattar både frivilliga medlemsinsatser och låneinsatser. Belopp som återfinns i "Längre än 3 mån men högst 1 år" består av låneinsatser där beslut är taget att ansöka om att återbetala dessa, ansökan planerad att lämnas till Finansinspektionen i mars 2021. Övriga låneinsatser som per 31 december 2020 väntar på att återbetalas återfinns i "Längre än 1 år men högst 5 år".

RÄNTEBINDNINGSTIDER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER – RÄNTEEXPONERING 2021

Tillgångar	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan räntebindning	Totalt redovisat värde
Kassa och centralbanker	28 770							10	28 780
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m. ³⁶		54 582	14 994	26 928					96 504
Utlåning till kreditinstitut	125 864	98 146			1 000				225 010
Utlåning till allmänheten	91 878	4 080	4 802	26 999	124 641	174 043	261 990	3 095	691 528
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ³⁷	10 026	30 237	10 143						50 406
Upplupna räntor	58	675	780	1 303	4 800	4 045	11 634	-11 506	11 789
Övriga tillgångsposter								323 163	323 163
Summa tillgångar	256 596	187 720	30 719	55 230	130 441	178 088	273 624	314 762	1 427 180
Skulder och eget kapital									
Skulder till kreditinstitut								1 960	1 960
Inlåning från allmänheten								1 310 752	1 310 752
Övriga skuldposter								7 462	7 462
<i>Eget kapital:</i>									
Medlemsinsatser								148 664	148 664
Övrigt eget kapital								-41 658	-41 658
Summa skulder och eget kapital	0	0	0	0	0	0	0	1 427 180	1 427 180
Total skillnad	256 596	187 720	30 719	55 230	130 441	178 088	273 624	-1 112 418	0

³⁶ För nominellt värde se Not 13 Belåningsbara statsskuldförbindelser.

³⁷ För nominellt värde se Not 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

RÄNTEBINDNINGSTIDER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER – RÄNTEEXPONERING 2020

Tillgångar	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan räntebindning	Totalt redovisat värde
Kassa och centralbanker	90 681							10	90 691
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m. ³⁸	15 561	39 455	14 990	27 011					97 017
Utlåning till kreditinstitut	58 558	113 123			1 000				172 681
Utlåning till allmänheten	2 998	194	748	2 359	172 353	185 769	357 600	3 193	725 214
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ³⁹	30 105	30 338	10 206						70 649
Upplupna räntor	126	834	975	1 682	6 271	5 471	17 323	-17 826	14 856
Övriga tillgångsposter								315 512	315 512
Summa tillgångar	198 029	183 944	26 919	31 052	179 624	191 240	374 923	300 889	1 486 620
Skulder och eget kapital									
Skulder till kreditinstitut								1 760	1 760
Inlåning från allmänheten								1 367 678	1 367 678
Övriga skuldposter								7 767	7 767
Eget kapital:									
Medlemsinsatser								141 184	141 184
Övrigt eget kapital								-31 769	-31 769
Summa skulder och eget kapital	0	0	0	0	0	0	0	1 486 620	1 486 620
Total skillnad	198 029	183 944	26 919	31 052	179 624	191 240	374 923	-1 185 731	0

KONCENTRATIONSRIK

Med koncentrationsrisk avses en förhöjd kreditrisk till följd av exponering mot motparter med inbördes anknytning, inom samma ekonomiska sektor, geografiska område eller exponeringar som avser samma verksamhet inom samma branschtillhörighet.

Bankens utlåning till allmänheten är jämnt fördelad över Sverige med små geografiska koncentrationsrisker. Endast en liten del av utlåningen finns till utlandsboende medlemmar. Dagens regelverk medger kreditgivning till enskilda medlemmar som maximalt motsvarar 22 procent av Bankens kapitalbas. Placeringen av Bankens likvida medel och likviditetsreserv sker främst hos staten genom statsskuldväxlar och statsobligationer, hos kommuner i form av certifikat och obligationer, hos olika banker i Sverige och i obligationer och andra räntebärande värdepapper.

OPERATIV RISK

Med operativa risker avses risken för förluster till följd av ej ändamålsenliga eller fallerande processer, människor, system eller yttre händelser, inbegripet legala risker.

Banken har en verksamhet som varken är omfattande eller speciellt komplex. Generellt sett är Bankens riskaptit låg.

Banken har en samlad metod för identifiering, hantering och rapportering av alla förkommande risker i Banken. Detta återfinns i Bankens riskpolicy.

De operativa riskerna mitigeras genom intern kontroll. Upprätthållandet av en god intern kontroll är en ständigt pågående process i Banken, som bland annat omfattar:

- ändamålsenliga policys, instruktioner och rutiner,
- klart definierad ansvars- och arbetsfördelning för medarbetarna,
- digital infrastruktur i form av ekonomi-, kredit- och inlåningssystem med inbyggda maskinella avstämningar och kontroller,
- behörighetssystem,
- interna informations- och rapporteringssystem för att tillgodose ledningens krav på information om exempelvis Bankens riskexponering, samt
- informationssäkerhet och fysisk säkerhet för att skydda Bankens och kundernas tillgångar.

AFFÄRSRIK

Strategisk risk

Med strategisk risk avses risken för skada som uppkommer om Banken gör fel vägval i sin strävan efter att främja medlemmarnas ekonomiska intressen. Strategisk risk kan definieras som styrelsens och ledningens grad av förmåga att styra och kontrollera verksamheten. Strategisk risk hanteras inom ramen för Bankens ordinarie process för verksamhetsstyrning och strategiska

³⁸ För nominellt värde se Not 13 Belåningsbara statsskuldförbindelser.

³⁹ För nominellt värde se Not 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

planering. Riskerna begränsas genom kvalitetssäkring, interna kontrollprocesser och strukturerat faktabaserat beslutsfattande.

Ryktesrisk

Om Banken utsätts för rykesspridning finns en stor risk för att förtroendet för Banken rubbas. Dessa risker återfinns i alla de övriga tidigare uppräknade riskerna.

Intjäningsrisk

Med intjäningsrisk avses risken för att intäkter och/eller kostnader avviker på ett för Banken negativt sätt från prognoser. För JAK innebär intjäningsrisk

främst risken för att Bankens nyutlåning inte sker i prognosticerad takt samt risken att medlemmar förtidsinlöser lån i större utsträckning än beräknat.

PENSIONSRIK

Med pensionsrisk avses risker som är hänförliga till om Banken inte skulle kunna fullgöra sina förpliktelser avseende ersättningar till personal efter avslutad anställning i form av pensioner.

Not 4 Räntenetto⁴⁰

	2021	2020
Ränteintäkter		
Utlåning till allmänheten	23 666	25 571
Centralbank, statsskuldväxlar, obligationer och värdepapper	439	739
Utlåning till kreditinstitut	167	172
Summa	24 272	26 482
Räntekostnader		
Kostnad för insättningsgaranti	-2 909	-2 137
Resolutionsavgift	-10	-11
Summa	-2 919	-2 148
Summa räntenetto	21 353	24 334

Not 5 Provisionsintäkter

	2021	2020
Friköp bundet sparande	1 436	1 127
Ersättning omkostnad säkerheter	251	256
Förseningsavgifter	93	120
Säkerhet och villkorsändringar	124	251
Övriga provisionsintäkter	291	1 008
Avgifter konton och kontoutdrag ⁴¹	427	
Garantiprovisioner	12	
Summa	2 634	2 762

Not 6 Provisionskostnader

	2021	2020
Betalningsförmedling Riksbankens betalningssystem RIX	917	816
Transaktionsavgifter	122	156
E-legitimation	290	282
Övriga provisionskostnader	706	588
Summa	2 035	1 843

⁴⁰ Samtliga ränteintäkter och räntekostnader hänförs till poster som inte redovisas till verkligt värde via resultatet och är beräknade enligt effektivräntemetoden.

⁴¹ Intäkter från avgifter konton och kontoutdrag ingår i övriga provisionsintäkter för jämförelseåret.

Not 7 Övriga rörelseintäkter

	2021	2020
Medlemsavgifter	7 675	8 820
Övriga rörelseintäkter	23	39
Summa	7 698	8 859

Not 8 Allmänna administrationskostnader

Personalkostnader	2021	2020
Löner och arvoden	14 593	13 752
Sociala avgifter	4 777	3 698
Kostnad för pensionspremier	1 217	1 107
Personalutveckling	67	207
Övriga personalkostnader	294	514
Summa personalkostnader	20 948	19 278

Övriga allmänna administrationskostnader	2021	2020
Konsulttjänster	3 598	3 916
Porto	586	940
Resor och logi	97	137
Revision (intern- och externrevision)	1 737	1 346
IT-kostnader	7 549	9 156
Tele- och datakommunikation	249	312
Fastighetskostnader	590	572
Sökningar i externa databaser	369	377
Externa lokaler	45	70
Kontorsmaterial	26	35
Övrigt	661	755
Summa övriga allmänna administrationskostnader	15 507	17 616
Summa allmänna administrationskostnader	36 455	36 894

PRINCIPER FÖR BESTÄMMANDE AV ERSÄTTNINGAR

I Bankens policy för ersättning och incitament, som årligen fastställs av styrelsen, framgår att rörliga ersättningar inte förekommer.

STYRELSENS ORDFÖRANDE

Ersättning bestäms av föreningsstämman. Arvodet är fast, 140 000 kronor per år.

STYRELSENS VICE ORDFÖRANDE

Ersättning bestäms av föreningsstämman. Arvodet är fast, 87 500 kronor per år.

STYRELSELEDAMÖTER

Ersättning bestäms av föreningsstämman. Arvodet är fast, 70 000 kronor per år. Om ordförande, vice ordförande eller ledamöter ingår i kredit-, arbets- eller medlemsutskottet utgår ett fast arvode om 8 800 kronor per år.

FACKLIGT VALDA LEDAMÖTER (ARBETSTAGAR-REPRESENTANTER)

Arvodet bestäms av vd och är rörligt efter närvaro enligt ordinarie fast månadslön och kollektivavtal.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Ersättning bestäms av styrelsen och avser i sin helhet ordinarie fast månadslön.

ÖVRIG BANKLEDNING

Ersättning bestäms av styrelsen och avser i sin helhet ordinarie fast månadslön.

ÖVRIGA FÖRTROENDEVALDA

VALBEREDNINGEN

Ersättning bestäms av föreningsstämman. Arvodet är fast, 52 500 kronor per år för valberedningens sammankallande, samt 43 800 kronor för vice sammankallande och 35 000 kronor per år för övriga.

LEKMANNAREVISOR

Ersättningen bestäms av föreningsstämman. Arvodet är fast, 35 000 kronor per år för ordinarie samt 23 400 kronor för suppleant.

ETIKRÅDET

Ersättning bestäms av föreningsstämman. Arvodet är fast, för sammankallande 26 300 kronor per år och för övriga 17 500 kronor per år.

NOMINERINGSKOMMITTÉ

Ersättning bestäms av föreningsstämman. Arvodet är fast, för sammankallande 13 200 kronor per år och 8 800 kronor per år för övriga.

PENSIONSFORMÅNER

STYRELSENS ORDFÖRANDE OCH ÖVRIGA STYRELSELEDAMÖTER

Inga pensionsförmåner utgår.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR, ÖVRIG BANKLEDNING OCH TILLSVIDAREANSTÄLLD PERSONAL

Pension avser sedvanliga pensionsvillkor enligt lagen om allmän försäkring samt pensionsförmåner som framgick i överenskommelse med Fremia och övrigt vad som framförhandlats i överenskommelse med Fremia och Finansförbundet. Pensionsplanen för personalen ändrades 1 januari 2009 till följande:

1. *Anställda som är födda 1978 och tidigare*

Ordinarie fast månadslön utgör pensionsgrundande belopp, dock ej rörliga ersättningar. Pensionsåldern är 65 år. Pension utgår för livstid

samt är förmånsbestämd och utgår med 10 procent av ordinarie fast månadslön upp till en årslön om 7,5 inkomstbasbelopp, 65 procent av lönedel mellan 7,5–20 inkomstbasbelopp samt 32,5 procent av lönedel mellan 20–30 inkomstbasbelopp. Utöver detta tillkommer en avgiftsbestämd pension om 2,0 procent av ordinarie månadslön, vilken inte är värdesäkrad.

2. *Anställda som är födda 1979 och senare*

Den rörliga kontanta bruttolönen var månad (= fast månadslön inkluderande eventuella avdrag och tillägg) utgör pensionsgrundande belopp. Pensionsåldern är 65 år. Pension utgår för livstid samt är avgiftsbestämd ("premiebestämd") och utgår med 4,5 procent av månadslönen upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 30 procent av månadslönen överstigande 7,5 inkomstbasbelopp. Minst 50 procent av pensionen är värdesäkrad och högst 50 procent är inte värdesäkrad.

ÖVRIGA ANSTÄLLNINGSVILLKOR

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Uppsägningstiden är enligt anställningsavtal 9 månader vid uppsägning från Bankens sida och 6 månader vid v.d.s egen uppsägning. Under uppsägningstiden utgår ordinarie fast månadslön.

ÖVRIG BANKLEDNING

Uppsägningstiden är enligt vad var tidpunkt gällande kollektivavtal mellan Fremia och Finansförbundet.

LÖNER, ARVODEN, SOCIALA KOSTNADER OCH PENSIONER

	2021			2020		
	Löner och arvoden	Sociala kostnader	Pensions-premier	Löner och arvoden	Sociala kostnader	Pensions-premier
Nuvarande och tidigare styrelse samt vd, 10 personer	1 457	440	371	1 307	389	234
Övriga förtroendevalda	329	79	0	277	67	0
Övrig bankledning 5 personer	2 681	843	379	2 608	826	437
Övriga anställda	10 126	3 415	467	9 560	2 416	436
Summa	14 593	4 777	1 217	13 752	3 698	1 107

LÖNER, ARVODEN, ANDRA SKATTEPLIKTIGA ERSÄTTNINGAR, SKATTEPLIKTIGA FÖRMÅNER OCH PENSIONER UNDER ÅRET TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE 2021

(kr)	Grundlön/ arvode	Skatte- pliktiga förmåner	Pensionskostnad ⁴²	Övriga skattepliktiga ersättningar ⁴³	Summa
Styrelsens ordförande Lena Eriksson Åshuvud	119 897	100	0	0	119 997
Vice ordförande Ingrid Westerfors	74 730	100	0	0	74 830
Styrelseledamot Sten-Inge Kedbäck	83 995	0	0	0	83 995
Styrelseledamot Erik Johansson	80 785	100	0	0	80 885
Styrelseledamot Mats Brenner	63 332	100	0	0	63 432
Styrelseledamot Tomas Frejarö	60 028	0	0	0	60 028
Styrelseledamot Lisa Birgittasdotter	11 666	0	0	0	11 666
Avgående styrelseledamot Maxwell Malvan ⁴⁴	104 536	0	0	0	104 536
Avgående styrelseledamot Moa Björnsson ⁴⁵	48 532	0	0	0	48 532
Vd Johan Thelander	809 061	1 150	371 050	0	1 181 261
Övrig bankledning: IT- och utvecklingschef David Rosén Kreditchef, tf. affärschef Carl-Magnus Lindhe Financial Crime Prevention Manager Sabina Ausfelt Financial Crime Prevention Teamleader Maria Bolin ⁴⁶ Affärschef Sofie Nyholm ⁴⁷					
Summa övrig bankledning	2 680 663	2 100	379 392	0	3 062 155
Summa⁴⁸	4 137 225	3 650	750 442	0	4 891 317

⁴² Rabatt från Folksam på förmånsbestämd ålderspension.

⁴³ Avser bilersättning, restidsersättning och traktamentestillägg enligt kollektivavtal.

⁴⁴ Medlem i styrelsen fram till och med 2021-08-31.

⁴⁵ Medlem i styrelsen fram till och med 2021-08-31.

⁴⁶ Medlem i ledningsgruppen från och med 2021-11-22.

⁴⁷ Medlem i ledningsgruppen fram till och med 2021-10-17.

⁴⁸ Arbetstagarrepresentanternas lön redovisas inte då de får ersättning i form av ordinarie avtalad lön.

LÖNER, ARVODEN, ANDRA SKATTEPLIKTIGA ERSÄTTNINGAR, SKATTEPLIKTIGA FÖRMÅNER OCH PENSIONER UNDER ÅRET TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE 2020

(kr)	Grundlön/ arvode	Skatte- pliktiga förmåner	Pensions- kostnad ⁴⁹	Övriga skattepliktiga ersättningar ⁵⁰	Summa
Styrelsens ordförande Maxwell Malvan	124 678	98	0	0	124 776
Styrelsens vice ordförande Lena Eriksson Åshuvud	74 004	98	0	0	74 102
Styrelseledamot Sten-Inge Kedbäck	90 676	0	0	0	90 676
Styrelseledamot Mats Brenner	50 004	0	0	0	50 004
Styrelseledamot Moa Björnsson	38 672	0	0	0	38 672
Styrelseledamot Ingrid Westerfors	33 336	0	0	0	33 336
Styrelseledamot Erik Johansson	33 336	98	0	0	33 434
Avgående styrelseledamot Inger Eriksson ⁵¹	16 668	0	0	0	16 668
Avgående styrelseledamot Per Rosengren ⁵²	14 502	0	0	0	14 502
Vd Johan Thelander	830 887	2 494	234 393	0	1 067 774
Övrig bankledning: Tf. Affärschef Emma Lustig ⁵³ IT- och Utvecklingschef David Rosén Kreditchef, tf Affärschef Carl-Magnus Lindhe Affärschef Sofie Nyholm Ekonomi- och affärsstödschef Siv Ekström ⁵⁴ Financial Crime Prevention Manager Sabina Ausfelt ⁵⁵					
Summa övrig bankledning	2 608 027	3 138	436 597	480	3 048 242
Summa⁵⁶	3 914 790	5 926	670 990	480	4 592 186

⁴⁹ Rabatt från Folksam på förmånsbestämd ålderspension.

⁵⁰ Avser bilersättning, restidsersättning och traktamentestillägg enligt kollektivavtal.

⁵¹ Medlem i styrelsen fram till och med 2020-04-30.

⁵² Medlem i styrelsen fram till och med 2020-04-30.

⁵³ Medlem i ledningsgruppen fram till och med 2020-04-30.

⁵⁴ Medlem i ledningsgruppen fram till och med 2020-12-11.

⁵⁵ Medlem i ledningsgruppen från och med 2020-09-21.

⁵⁶ Arbetsgarepresentantens lön redovisas inte då denne får ersättning i form av ordinarie avtalad lön.

ERSÄTTNINGAR OCH ÖVRIGA FÖRMÅNER TILL ÖVRIGA FÖRTROENDEVALDA 2021

(kr)	Grundlön/ arvode	Skatte- pliktiga förmåner	Pensions- kostnad	Övriga skattepliktiga ersättningar	Summa
Valberedning, 5 personer	179 676	0	0	0	179 676
Etikråd, 4 personer	60 780	0	0	0	60 780
Lekmannarevisor, 2 personer	55 604	0	0	0	55 604
Nomineringskommitté, 4 personer	33 395	0	0	0	33 395
Summa	329 455	0	0	0	329 455

ERSÄTTNINGAR OCH ÖVRIGA FÖRMÅNER TILL ÖVRIGA FÖRTROENDEVALDA 2020

(kr)	Grundlön/ arvode	Skatte- pliktiga förmåner	Pensions- kostnad	Övriga skattepliktiga ersättningar	Summa
Valberedning, 5 personer	155 000	98	0	0	155 098
Etikråd, 4 personer	51 000	0	0	0	51 000
Lekmannarevisor, 2 personer	50 004	0	0	0	50 004
Nomineringskommitté, 4 personer	21 344	0	0	0	21 344
Summa	277 348	98	0	0	277 446

Antal arbetade timmar⁵⁷

Totalt i Banken	2021	2020
	46 343	52 854

Medelantalet anställda

- varav kvinnor	18	19
- varav män	9	9
- varav icke-binära	1	1
Totalt	28	29

Könsfördelning i ledningen

Styrelsen⁵⁸

- antal kvinnor	4	3
- antal män	6	6

Övriga ledande befattningshavare inkl. vd

- antal kvinnor	2	2
- antal män	3	3

⁵⁷ Sju (7) timmars arbetsdagar.

⁵⁸ Stämmevalda ordinarie ledamöter och suppleanter samt vd, inklusive arbetstagarrepresentanter.

Framtida minimiavgifter för operationell leasing ⁵⁹	2021	2020
<=1 år	313	245
1-5 år	491	587
> 5 år	0	0
Summa	804	832
Arvode och kostnadsersättning till externrevisorer Ernst & Young AB	2021	2020
Revisionsuppdrag ⁶⁰	974	936
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	0
Skatterådgivning	0	0
Övriga uppdrag	35	91
Summa	1 009	1 027

Not 9 Övriga rörelsekostnader

	2021	2020
Tidningen Grus & Guld ⁶¹	581	580
Försäkringskostnader	1 108	822
Övriga rörelsekostnader	1 188	678
Exceptionell kostnad: Sanktionsavgift (se nästkommande not)	0	1 600
Summa	2 877	3 680

Not 10 Exceptionella intäkter och kostnader

Finansinspektionen slutförde under 2020 sin översyn av JAK Medlemsbanks efterlevnad av penningtvättsregelverket. Finansinspektionen beslöt att tilldela

JAK en anmärkning. Myndigheten beslöt även att ge JAK en sanktionsavgift på 1,6 miljoner kronor.

	2021	2020
Sanktionsavgift (ingår i föregående not)	0	1 600
Summa	0	1 600

⁵⁹ Leasing består av hyra för larm, och en hyresrätt.

⁶⁰ Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt övriga arbetsuppgifter som det ankommer på Bankens externrevisor att utföra.

⁶¹ I kostnader för medlemstidningen ingår även lönekostnader (ingår i not 8). Totala kostnader för medlemstidningen Grus & Guld uppgick 2021 till 1,3 miljoner kronor att jämföra med 1,2 miljoner kronor för 2020.

Not 11 Kreditförluster, netto

	2021	2020
Lån till upplupet anskaffningsvärde ⁶²		
Förändring kreditförlustreserv steg 1	321	542
- varav förändring kreditförlustreserv upplupna räntor steg 1	305	421
- varav förändring kreditförlustreserv utlåning kreditinstitut och RIX	-24	-8
- varav förändring kreditförlustreserv garantier steg 1		-8
Förändring kreditförlustreserv steg 2	527	222
- varav förändring kreditförlustreserv upplupna räntor steg 2	185	100
- varav förändring kreditförlustreserv garantier steg 2	60	-59
Kreditförluster netto ej kreditförsämrade utlåning	848	764
Förändring kreditförlustreserv steg 3	956	114
- varav förändring kreditförlustreserv upplupna räntor steg 3	339	42
Årets bortskrivning för konstaterade kreditförluster	-846	-482
Återvinning på tidigare konstaterade kreditförluster	420	352
Ränta på nedskrivna del av kreditförsämrade utlåning	22	130
Kreditförluster netto kreditförsämrade utlåning	552	114
Totala kreditförluster (Positiv resultateffekt)	1 400	878

Not 12 Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen.

År 2007 kom ändrade redovisningsregler, lagbegränsad IFRS som för Bankens del innebär att ränteintäkter som tidigare år intäktsförts redovisades direkt mot fritt eget kapital och ett underskottsavdrag på 38 972 tusen kronor genererades. Det finns ingen tidsgräns för att utnyttja det skattemässiga underskottsavdraget. Det totala skattemässiga underskottsavdraget per 2021-12-31 uppgår till 67 938 (57 902) tusen kronor.

I balansräkningen bokades den uppskjutna skattefordran på 7 831 tusen kronor bort 2015. Det bedöms att dessa inte kommer att kunna utnyttjas de kommande åren. I övrigt hänvisas till information i förvaltningsberättelsen under avsnittet förväntad framtida ekonomisk utveckling.

Aktuell skattefordran i balansräkningen på 356 tusen kronor består av inbetald preliminärskatt under 2021.

	2021	2020
Skattemässigt resultat		
Årets resultat	-10 158	-7 765
Ej skattepliktiga intäkter	0	0
Ej avdragsgilla kostnader	127	1 675
Justering av föregående års skattekostnad	-6	0
Årets fond för verkligt värde	0	0
Skattemässigt resultat	-10 037	-6 090

⁶² Inklusive upplupna räntor, se förklaring upplupna räntor för lån tagna före 2011 i Not 2 Redovisningsprinciper.

Not 13 Belåningsbara statsskuldförbindelser

	2021	2020
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.		
Emitterade av svenska staten	0	0
Emitterade av svenska landsting	19 919	20 000
Emitterade av svenska kommuner	76 585	77 017
Summa	96 504	97 017
Värdering av statsskuldförbindelser m.m.		
Upplupet anskaffningsvärde	96 504	97 017
Verkligt värde	96 428	97 385
Nominellt värde	95 000	95 000

Not 14 Utlåning till kreditinstitut

Här redovisas den inlåning Banken har hos andra banker för att kunna hålla en likviditetsreserv och transferera likvida medel. År 2003 tecknade Banken ett förlagsbevis hos Ekobanken på 5 år, som har förlängts ytterligare till och med

2023-10-25. Förlagsbeviset har ett nominellt belopp på 1 000 tkr. År 2013 öppnades även ett konto hos Ekobanken.

	2021	2020
Redovisat bruttovärde kreditinstitut	225 223	172 852
Reservering stadie 1	-213	-171
Summa	225 010	172 681

Not 15 Utlåning till allmänheten

	2021	2020
Utestående fordringar, brutto		
- företagssektor	39 460	48 048
- hushållssektor ⁶³	636 283	647 663
- övriga	19 332	33 990
Summa	695 075	729 701
Förlustreserv stadie 1 och 2 företag inkl. övriga	-160	-292
- varav individuella COVID 19-reserveringar	0	-224
Förlustreserv stadie 3 företag inkl. övriga	-67	-69
Summa förlustreserver företag inkl. övriga	-227	-361
Förlustreserv stadie 1 och 2 hushåll	-214	-683
Förlustreserv stadie 3 hushåll	-3 106	-3 443
Summa förlustreserver hushåll	-3 320	-4 126
Summa förlustreserver	-3 547	-4 487
Summa nettoredovisade lånefordringar	691 528	725 214

⁶³ I hushållssektor ingår även enskilda företag.

FÖRÄNDRINGAR I REDOVISAT BRUTTO OCH NETTOVÄRDE SAMT FÖRLUSTRESERVER 2021

	Ej osäker fordran		Osäker fordran	
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Summa
Utlåning till allmänheten				
Redovisat bruttovärde				
Redovisat bruttovärde 31 december 2020	572 844	127 094	29 763	729 701
Redovisat bruttovärde 31 december 2021	599 016	65 512	30 547	695 075
Reserveringar för utlåning till allmänheten				
Reserveringar 31 december 2020	534	441	3 512	4 487
Nya och borttagna finansiella tillgångar, netto	-13	-37	-670	-720
Förändring i riskfaktorer	-14	20		6
Förändringar individuellt bedömda			-162	-162
Överföringar mellan stadie	-13	-266	215	-64
från 1 till 2	-15	32		17
från 1 till 3	-8		168	160
från 2 till 1	10	-253		-243
från 2 till 3		-46	145	99
från 3 till 1			-66	-66
från 3 till 2		1	-32	-31
Reservering 31 december 2021	494	158	2 895	3 547
Redovisat värde				
Ingående balans 31 december 2020	572 310	126 653	26 251	725 214
Utgående balans 31 december 2021	598 522	65 354	27 652	691 528
Andel av exponering, brutto, %	86,18	9,43	4,39	
Andel av exponering, netto, %	86,55	9,45	4,00	
Upplupna ränteintäkter från utlåning till allmänheten				
Redovisat bruttovärde				
Redovisat bruttovärde 31 december 2020	15 488	1 261	406	17 155
Redovisat bruttovärde 31 december 2021	13 119	120	66	13 305
Reserveringar 31 december 2020	1 987	201	404	2 592
Nya och borttagna finansiella tillgångar, netto	-257	-111	-327	-695
Förändring i riskfaktorer	-86	-2		-88
Förändringar individuellt bedömda				0
Överföringar mellan steg	39	-72	-11	-44
från 1 till 2	-3	1		-2
från 1 till 3	-8		66	58
från 2 till 1	40	-73		-33
från 2 till 3				
från 3 till 1	10		-74	-64
från 3 till 2			-3	-3
Reservering 31 december 2021	1 683	16	66	1 765
Redovisat värde				
Ingående balans 31 december 2020	13 501	1 060	2	14 563
Utgående balans 31 december 2021	11 436	104	0	11 540
Andel av exponering, brutto, %	98,60	0,90	0,50	
Andel av exponering, netto, %	99,10	0,90	0,00	

FÖRÄNDRINGAR I REDOVISAT BRUTTO OCH NETTOVÄRDE SAMT FÖRLUSTRESERVER 2020

	Ej osäker fordran		Osäker fordran	
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Summa
Utlåning till allmänheten				
Redovisat bruttovärde				
Redovisat bruttovärde 31 december 2019	692 367	72 243	40 781	805 391
Redovisat bruttovärde 31 december 2020	572 844	127 094	29 763	729 701
Reserveringar för utlåning till allmänheten				
Reserveringar 31 december 2019	672	621	3 583	4 876
Nya och borttagna finansiella tillgångar, netto	-56	-97	-304	-457
Förändring i riskfaktorer	-66	-40		-106
Förändringar individuellt bedömda			93	93
Överföringar mellan stadie	-16	-43	140	81
från 1 till 2	-34	292		258
från 1 till 3	-2		336	334
från 2 till 1	17	-256		-239
från 2 till 3		-127	170	43
från 3 till 1	3		-226	-223
från 3 till 2		48	-140	-92
Reservering 31 december 2020	534	441	3 512	4 487
Redovisat värde				
Ingående balans 31 december 2019	691 695	71 622	37 198	800 515
Utgående balans 31 december 2020	572 310	126 653	26 251	725 214
Andel av exponering, brutto, %	78,50	17,42	4,08	
Andel av exponering, netto, %	78,92	17,46	3,62	
Upplupna ränteintäkter från utlåning till allmänheten				
Redovisat bruttovärde				
Redovisat bruttovärde 31 december 2019	18 833	554	453	19 840
Redovisat bruttovärde 31 december 2020	15 488	1 261	406	17 155
Reserveringar 31 december 2019	2 408	300	446	3 154
Nya och borttagna finansiella tillgångar, netto	-234	-29	-108	-371
Förändring i riskfaktorer	-68	-20	-10	-98
Förändringar individuellt bedömda				0
Överföringar mellan steg	-119	-50	76	-93
från 1 till 2	-137	137		0
från 1 till 3	-27		216	189
från 2 till 1	27	-173		-146
från 2 till 3		-26	26	0
från 3 till 1	18		-140	-122
från 3 till 2		12	-26	-14
Reservering 31 december 2020	1 987	201	404	2 592
Redovisat värde				
Ingående balans 31 december 2019	16 425	254	7	16 686
Utgående balans 31 december 2020	13 501	1 060	2	14 563
Andel av exponering, brutto, %	90,28	7,35	2,37	
Andel av exponering, netto, %	92,71	7,28	0,01	

Not 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2021	2020
Emitterade av kommuner	0	0
Emitterade av kreditinstitut	20 142	40 246
Emitterade av bostadsinstitut	0	0
Övriga	30 264	30 403
Summa	50 406	70 649
Upplupet anskaffningsvärde	50 406	70 649
Verkligt värde	50 525	70 588
Nominellt värde	50 000	70 000

Not 17 Aktier och andelar

Finansiella tillgångar som kan säljas (onoterade värdepapper)	2021	2020
Andelar i ekonomiska föreningar – vindkraft m.m.	374	373
Medlemsandel Ekobanken	14	14
Aktier i SDC	4 208	4 715
Summa	4 596	5 102

Not 18 Immateriella anläggningstillgångar

Datautvecklingskostnader	2021	2020
Ingående anskaffningsvärde	34 961	33 949
Försäljning/utrangering	0	0
Årets anskaffningar	712	1 012
Utgående ackumulerade anskaffningar	35 673	34 961
Ingående avskrivningar	-23 860	-22 080
Försäljning/utrangering	0	0
Årets avskrivningar	-1 640	-1 780
Utgående ackumulerade avskrivningar	-25 500	-23 860
Utgående redovisat värde	10 173	11 101

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den immateriella tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. Den beräknade nyttjandeperioden är fem år.

För inköpt nytt bank- och ekonomisystem är den beräknade nyttjandeperioden tio år.

Banken har bedömt att dessa system, som har anpassats och utvecklats för denna typ av verksamhet, har ett väsentligt värde för företaget i framtiden, och att nyttjandeperioden beräknas till tio år.

Not 19 Materiella tillgångar

	2021	2020
Inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	6 745	6 696
Försäljning/utrangering	-9	0
Inköp	0	49
Utgående ackumulerade anskaffningar	6 736	6 745
Ingående avskrivningar	-6 501	-6 214
Försäljning/utrangering	9	0
Årets avskrivningar	-173	-287
Utgående ackumulerade avskrivningar	-6 665	-6 501
Utgående redovisat värde	71	244
Byggnad		
Ingående anskaffningsvärde	5 744	5 744
Årets anskaffning	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningar	5 744	5 744
Ingående avskrivningar	-2 446	-2 331
Årets avskrivningar	-115	-115
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 561	-2 446
Utgående redovisat värde	3 183	3 298
Mark		
Ingående anskaffningsvärde/utgående redovisat värde	619	619
Utgående redovisat värde – byggnad och mark	3 802	3 917
Taxeringsvärde		
Byggnad	3 738	3 738
Mark	1 125	1 125
Summa taxeringsvärde	4 863	4 863

Not 20 Övriga tillgångar

	2021	2020
Skattekonto	300 242	291 502
Övriga tillgångar	595	379
Summa	300 837	291 881

Not 21 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2021	2020
Upplupna räntor ⁶⁴	11 789	14 856
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 328	2 911
Summa	15 117	17 767

Not 22 Skulder till kreditinstitut

	2021	2020
Ekobanken	1 000	1 000
Övrigt	960	760
Summa	1 960	1 760

Not 23 Inlåning från allmänheten

Inlåning fördelar per inlåningsart	2021	2020
<i>Fritt sparande</i>		
Medlemskonto o Sparkonto	966 382	989 631
Stödsparende	9 489	9 291
Skogskonto	444	422
Transaktionskonto	38 328	18 683
Preskriberade medel	33	29
Summa fritt sparande	1 014 676	1 018 056
<i>Bundet sparande</i>		
Eftersparande	290 253	344 023
Pantsatt konto	5 823	5 599
Summa bundet sparande	296 076	349 622
Summa inlåning från allmänheten	1 310 752	1 367 678
<i>Inlåning per kategori</i>		
- offentlig sektor	3 249	3 250
- företagssektor	57 846	64 140
- hushållssektor (<i>inkl. enskilda företagare</i>)	1 199 438	1 248 217
- övriga	50 219	52 071
Summa	1 310 752	1 367 678

⁶⁴ Avser till största delen upplupna räntor från utlåning till allmänheten, en mindre del avser belopp från banker och värdepapper. Information om upplupna räntor finns i Not 15 Utlåning till allmänheten. Varje post i upplupna räntor hänger ihop med den underliggande krediten som avgör stadie för den upplupna posten.

Not 24 Övriga skulder

	2021	2020
Leverantörsskulder	918	1 207
Anställdas källskattemedel	316	309
Omvänd moms	506	647
Övriga skulder	1 159	1 062
Summa	2 899	3 225

Not 25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2021	2020
Upplupna löner	100	108
Upplupna semesterlöner	1 796	1 507
Upplupna sociala avgifter	1 034	963
Upplupen löneskatt pension	343	303
Upplupna leverantörsfakturor	987	1 256
Diverse upplupna kostnader	294	335
Summa	4 554	4 472

Not 26 Eventualförpliktelser och åtaganden

	2021	2020
Eventualförpliktelser		
Garantiförbindelser	880	1 080
Övriga eventualförpliktelser – låneinsatser ⁶⁵	65 284	52 562
Eventualförpliktelse SDC ⁶⁶	5 077	6 046
Summa	71 241	59 688
Åtaganden		
Beviljade ej utbetalda krediter	16 210	10 910
Beviljade ej utnyttjade kortkrediter	8 896	9 309
Lånelöften	5 680	4 230
Summa	30 786	24 449

⁶⁵ När Banken befinner sig i ett normalläge återbetalas låneinsatser regelbundet till medlemmar efter intern prövning och tillstånd från Finansinspektionen. Intern prövning omfattar att kvartalsvis pröva utrymmet att göra återbetalningar av medlemsinsatser som sagts upp till återbetalning och som är kvalificerade för återbetalning enligt gällande lag och internt regelverk. Bedömningen görs i Bankens Interna kapital- och likviditetsutvärdering. VD ansvarar för processen och beslut fattas av styrelsen. Bedömer ledning och styrelse att det finns utrymme för återbetalningar ska en ansökan lämnas till Finansinspektionen om att få tillstånd att återbetala insatser inom ramen för detta utrymme. Efter tillstånd erhållits från Finansinspektionen ska Banken påbörja återbetalningen av de medlemsinsatser som godkänts för återbetalning. Banken har ingen pågående ansökan om tillstånd för återbetalning av insatser. Under insatsbelopp i anslutning till förslag till behandling av årets resultat finns en redogörelse för hur stort belopp som i normalläge skulle ha återbetalats respektive år.

⁶⁶ Eventualförpliktelse gentemot banksystemleverantören SDC är en förpliktelse som Banken åtagit sig vid ett eventuellt utträde ur samarbetet.

Not 27 Närstående

Närståenderelation (kr)	År	Försäljning av varor/ tjänster till närstående	Inköp av varor/ tjänster från närstående	Utlåning till närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Styrelseledamöter inklusive vd ⁶⁷	2021	0	0	567 080	523 135
Övriga ledande befattningshavare ⁶⁸	2021	0	0	0	365
Andra närstående ⁶⁹	2021	0	0	0	11 718
Styrelseledamöter inklusive vd ⁷⁰	2020	0	0	355 401	424 737
Övriga ledande befattningshavare ⁷¹	2020	0	0	0	0
Andra närstående ⁷²	2020	0	0	0	6 111

Samtliga krediter har ordinarie lånevillkor och ränta. Inga krediter till närstående är förfallna. Banken har inte ställt säkerheter eller ingått ansvarsför

bindelser för ledande befattningshavare. Uppgifter om lön, pensioner och andra ersättningar redovisas i Not 8 Allmänna administrationskostnader.

Not 28 Finansiella tillgångar och skulder

2021	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker		28 780	28 780	28 780
Belåningsbara statsskuldförbindelser		96 504	96 504	96 428
Utlåning till kreditinstitut		225 010	225 010	225 010
Utlåning till allmänheten		691 528	691 528	691 528
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		50 406	50 406	50 525
Aktier och andelar	4 596		4 596	4 596
Interimsfordringar		11 789	11 789	11 789
Summa	4 596	1 104 017	1 108 613	1 108 656
Skulder till kreditinstitut		1 960	1 960	1 960
Inlåning från allmänheten		1 310 752	1 310 752	1 310 752
Övriga finansiella skulder		918	918	918
Summa		1 313 630	1 313 630	1 313 630

⁶⁷ Exklusive arbetstagarrepresentanter.

⁶⁸ Ledningsgrupp exklusive vd.

⁶⁹ Inom Andra närstående ryms lekmannarevisorer och närstående, personal och närstående, närstående till styrelseledamöter, arbetstagarrepresentanter, övriga ledande befattningshavare samt ägarförhållande/firmatecknare.

⁷⁰ Exklusive arbetstagarrepresentanter.

⁷¹ Ledningsgrupp exklusive vd.

⁷² Inom Andra närstående ryms lekmannarevisorer och närstående, personal och närstående, närstående till styrelseledamöter, arbetstagarrepresentanter, övriga ledande befattningshavare samt ägarförhållande/firmatecknare.

2020	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker		90 691	90 691	90 691
Belåningsbara statsskuldförbindelser		97 017	97 017	97 385
Utlåning till kreditinstitut		172 681	172 681	172 681
Utlåning till allmänheten		725 214	725 214	725 214
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		70 649	70 649	70 588
Aktier och andelar	5 102		5 102	5 102
Interimsfordringar		14 856	14 856	14 856
Summa	5 102	1 171 108	1 176 210	1 176 517
Skulder till kreditinstitut		1 760	1 760	1 760
Inlåning från allmänheten		1 367 678	1 367 678	1 367 678
Övriga finansiella skulder		1 207	1 207	1 207
Summa		1 370 645	1 370 645	1 370 645

BERÄKNING AV VERKLIGT VÄRDE

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrument som redovisas i tabellen ovan.

FINANSIELLA INSTRUMENT NOTERADE PÅ EN AKTIV MARKNAD

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (till exempel courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor.

Sedan införandet av IFRS 9 omklassificerades belåningsbara stasskuldförbindelser m.m. och samtliga obligationer och räntebärande värdepapper till upplupet anskaffningsvärde.

Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. Sådana instrument återfinns under balansposterna belåningsbara statsskuldförbindelser och obligationer och andra räntebärande värdepapper.

FINANSIELLA INSTRUMENT SOM INTE ÄR NOTERADE PÅ EN AKTIV MARKNAD

Bankens sparlånesystem innebär till övervägande del att varje medlem som lånar också gör en motprestation i form av sparande. I vissa lånevillkor framgår det att kredittagare presterar ett sparande av en volym som bestäms av utlåningens storlek. Sparpoängsbalans behöver uppnås innan sparande kan disponeras fritt av kredittagaren. Lån och sparande hänger ihop och det är därför orimligt att värdera balansposterna var och en för sig liksom det vore osannolikt att endast överföra utlåningsstocken till tredje part. Banken redovisar bunden inlåning och lånefordringar till upplupet anskaffningsvärde i balansräkningen vilket bedöms överensstämma med verkligt värde beaktat lånevillkoren. En annan värdering enligt IFRS 13 bedöms inte uppfylla kraven i

Årsredovisningslagen eller aktuell IFRS som förutsätter att instrumenten kan säljas. För vissa bundna lånefordringar i stocken har Banken rätt att ta ut en ersättning vid inlösen i förtid. Nya lån som utbetalas har en bindningstid på maximalt tre månader vid inlösen i förtid tas ingen ersättning ut för dessa lån. I övrigt bedöms det verkliga värdet vara detsamma som det redovisade värdet.

För betalningsmedel samt kortfristiga finansiella skulder bedöms verkligt värde motsvara det redovisade värdet. Det redovisade värdet är en rimlig uppskattning av det verkliga värdet, med hänsyn tagen till den begränsade löptiden och kreditrisken.

Inlåningen från allmänheten har inte värderats till verkligt värde. Den löper utan ränta och det finns både bunden och obunden inlåning. All bunden inlåning har koppling till utlåning varför den inte kan värderas separat. För ytterligare information se [Not 28 Finansiella tillgångar och skulder](#).

Innehavet i Sveriges Vindkraftkooperativ ekonomisk förening, OBV ekonomisk förening och medlemsandel i Ekobanken redovisas till verkligt värde via resultatet, till följd av byte av redovisningsprinciper enligt IFRS 9 2018.

Uppdelningen av hur verkligt värde på finansiella instrument bestäms görs utifrån tre nivåer:

- Nivå 1 – enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.
- Nivå 2 – utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.
- Nivå 3 – utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Verkligt värde för finansiella instrument som inte värderats till verkligt värde 2021	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Belåningsbara statsskuldväxlar	96 428		
Utlåning till kreditinstitut	160 989	64 021	
Utlåning till allmänheten			691 528
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	50 525		
Upplupna ränteintäkter som härrör från utlåning till allmänheten samt övriga			11 789
Inlåning från allmänheten			1 310 752

Verkligt värde för finansiella instrument som inte värderats till verkligt värde 2020	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Belåningsbara statsskuldväxlar	97 385		
Utlåning till kreditinstitut	106 120	66 561	
Utlåning till allmänheten			725 214
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	70 588		
Upplupna ränteintäkter som härrör från utlåning till allmänheten			14 856
Inlåning från allmänheten			1 367 678

Not 29 Eget kapital

För specifikation av förändring i eget kapital, se rapport över förändring i eget kapital. För beskrivning över ingående delar i eget kapital hänvisas till [Not 2 Redovisningsprinciper](#).

FÖRSLAG TILL BEHANDLING AV ÅRETS RESULTAT

(kr)	
Årets förlust	-10 157 580
Överföring till reservfond	- 10 157 580

Not 30 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Ledningen har med styrelsen diskuterat utvecklingen, valet och upplysningarna avseende Bankens viktiga redovisningsprinciper och uppskattningar, samt tillämpningen av dessa principer och uppskattningar. Viktiga bedömningar vid tillämpning av Bankens redovisningsprinciper beskrivs nedan.

FÖRVÄNTADE KREDITFÖRLUSTER

Banken har utvecklat metoder för beräkning och skattning av förväntade kreditförluster. Denna typ av skattning kan göras utifrån några olika modeller. Banken har utformat sin metod utifrån den bäst tillgängliga informationen. I modellutvecklingen har ett antal olika val gjorts av matematiska och statistiska metoder för skattningarna. Valet av dessa metoder och modeller är kritiska för vilket utfall som erhålls, och ett annat val av metod och modell skulle kunna ha fått ett annorlunda utfall när det gäller de förlustreserver och förändringar i förlustreserver som redovisas i denna årsredovisning.

KLASSIFICERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Klassificering av finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde utgörs av skuldinstrument som förvaltas med målet att realisera instrumentens kassaflöden genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet i enlighet med vad som anges under redovisningsprinciper. I [Not 2 Redovisningsprinciper](#) finns ytterligare information om klassificering av tillgångar och skulder.

VIKTIGA KÄLLOR TILL OSÄKERHET I UPPSKATTNINGAR

NEDSKRIVNINGAR FÖR KREDITFÖRLUSTER

Bankens metoder och modeller för beräkning och redovisning av förväntade kreditförluster kännetecknas av en hög nivå av antaganden om framtiden. Dessa antaganden avser bland annat skattningar av hur historiska erfarenheter kommer att utveckla sig i framtiden. Närmare beskrivning av dessa antagandens karaktär och känslighet lämnas nedan.

ANTAGANDEN OCH BERÄKNINGSMETODER FÖR ATT FASTSTÄLLA FÖRLUSTRESERV FÖR FÖRVÄNTADE KREDITFÖRLUSTER

FASTSTÄLLANDE AV EN BETYDANDE ÖKNING I KREDITRISK

Banken använder både kvantitativa och kvalitativa indikatorer för att bedöma en betydande ökning i kreditrisk. Kriterierna beskrivs i [Not 2 Redovisningsprinciper](#). Ett annorlunda beslut om hur stor en sådan förändring behöver vara för att utgöra en betydande ökning av kreditrisk skulle påverkat storleken i förlustr reserven.

Det viktigaste indata som används för att värdera förväntade kreditförluster är:

- sannolikhet för fallissemang (PD)
- exponering vid fallissemang (EAD)
- förlust vid fallissemang (LGD)
- förväntad löptid

Nedskrivning för kreditförluster i stadie 3 sker utifrån en individuell bedömning och baseras på ledningens bästa uppskattning av nuvärdet av kassaflöden som förväntas erhållas. Vid uppskattning av dessa kassaflöden görs en bedömning av motpartens finansiella situation och realisationsvärdet på varje underliggande säkerhet.

Not 31 Kapitaltäckning

Från och med 2014 regleras upplysningar om kapitaltäckningen främst i förordningen (EU) 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersbolag (CRR).

Reglerna om kapitaltäckning bidrar till att stärka Bankens motståndskraft mot finansiella förluster och därigenom skydda Bankens medlemmar. Reglerna innebär att Bankens kapitalbas med marginal ska täcka dels de föreskrivna minimikapitalkraven, vilket omfattar kapitalkraven för kreditrisker och operativa risker, dels ska omfatta beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten. För att bedöma om det interna kapitalet är tillräckligt för att ligga till grund för aktuell och framtida verksamhet har Banken en egen process för intern kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU). Den interna kapital- och likviditetsutvärderingen är en kontinuerlig process som är ständigt pågående. Processen är ett verktyg som säkerställer att Banken på ett tydligt och korrekt sätt identifierar, värderar och hanterar alla de risker

Banken är exponerad för samt gör en bedömning av det interna kapitalbehovet i relation till detta. Information om Bankens riskhantering lämnas i [Not 3 Riskhantering](#).

Banken lämnar också upplysningar om kapitaltäckning och riskhantering på Bankens hemsida [jak.se](#) under ekonomisk information.

Banken uppfyller dels det lagstadgade kravet på kapitaltäckning inklusive buffertkrav, dels det internt bedömda kapitalbehovet.

På nästkommande sidor redovisas kapitalbas, kapitalkrav samt det internt bedömda kapitalbehovet enligt 6 kapitlet Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25).

Det finns ett pågående hinder att återbetala medlemsinsatser från kapitalbasen. För mer information se [Insatsbelopp](#) på sida 22 samt i [Not 2 Redovisningsprinciper](#) under rubrik Bundet eget kapital.

KAPITALBAS	LAGKRAV	2021	2020
Kärnprimärkapital			
Grundinsats		6 331	6 678
Låneinsats		143 190	135 710
Frivilliga medlemsinsatser		5 474	5 474
Reservfond		23 290	22 675
Balanserat resultat		-61 122	-53 357
Årets resultat		-10 158	-7 765
Kärnprimärkapital före lagstiftsjusteringar		107 005	109 415
Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar			
Immateriella anläggningstillgångar		-10 173	-11 101
Avdrag icke medräkningsbart eget kapital ⁷³		-144	
Sammanlagd lagstiftningsjustering av kärnprimärkapital		-10 317	-11 101
Kärnprimärkapital		96 688	98 314
Supplementärkapital		0	0
Kapitalbas		96 688	98 314
Kapitalrelationer, buffertar mm			
Summa riskvägt exponeringsbelopp		422 210	432 933
Kärnprimärkapitalrelation	4,5 %	22,90	22,71
Primärkapitalrelation	6,0 %	22,90	22,71
Total kapitalrelation	8,0 %	22,90	22,71
Buffertkrav		10 555	10 823
<i>varav kapitalkonserveringsbuffert</i>	2,5 %	10 555	10 823
<i>varav kontracyklisk kapitalbuffert⁷⁴</i>		0	0
Kärnprimärkapital tillgängligt att använda som buffert		14,90	14,71
Kapitalkrav enligt pelare II		16 405	13 544

⁷³ Se [Not 2 Redovisningsprinciper](#) under rubrik Bundet eget kapital.

⁷⁴ Finansinspektionen sänkte buffertkravet i samband med covid 19 och den kontracykliska kapitalbufferten sattes till 0 %.

	2021		2020	
	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp
Kapitalkrav och riskvägt exponeringsbelopp				
<i>Kreditrisk enligt schablonmetoden</i>				
Exponeringar mot nationella regeringar eller centralbanker	0	0	0	0
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	0	0	0	0
Exponeringar mot institut	4 406	55 073	3 571	44 635
Exponeringar mot företag	2 421	30 264	3 878	48 469
Exponeringar mot hushåll	5 979	74 734	6 124	76 551
Exponeringar säkrade genom panträtt i fastighet	11 937	149 212	11 366	142 080
Fallerande exponeringar	2 128	26 604	2 091	26 132
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	0	0	160	2 005
Aktier och andelar	368	4 596	408	5 102
Övriga poster	1 594	19 934	1 799	22 484
Summa riskvägt belopp för kreditrisker	28 833	360 417	29 397	367 458
Riskvägt belopp för operativa risker enligt basmetoden	4 943	61 793	5 238	65 475
Totalt riskvägt belopp	33 776	422 210	34 635	432 933
Sammanfattning kapitalkrav			2021	2020
Minimi kapitalkrav (Pelare 1)			33 776	34 635
Buffertkrav			10 555	10 823
Internt bedömt kapitalkrav (Pelare 2)			16 405	13 544
Summa kapitalkrav			60 736	59 002
Totalt överskottskapital			35 952	39 312

Styrelsens underskrift

Skövde mars 2022

Lena Eriksson Åshuvud
[namnteckning]

Lena Eriksson Åshuvud
Ordförande

Ingrid Westfors
[namnteckning]

Ingrid Westfors
Vice ordförande

Mats Brenner
[namnteckning]

Mats Brenner
Ledamot

Sten-Inge Kedbäck
[namnteckning]

Sten-Inge Kedbäck
Ledamot

Lisa Birgittasdotter
[namnteckning]

Lisa Birgittasdotter
Ledamot

Erik Johansson
[namnteckning]

Erik Johansson
Ledamot

Tomas Frejarö
[namnteckning]

Tomas Frejarö
Ledamot

Johan Thelander
[namnteckning]

Johan Thelander
Vd tillika ledamot

Henri Käkönen
[namnteckning]

Henri Käkönen
Arbetsstagarledamot

Sabina Ausfelt
[namnteckning]

Sabina Ausfelt
Arbetsstagarledamot

Vår revisionsberättelse har angivits den dag som framgår av vår elektroniska underskrift
Ernst & Young AB

Micael Engström
[namnteckning]

/Micael Engström/
Auktoriserad revisor
Av stämman utsedd revisor

JAK

MEDLEMSBANK

JAK Medlemsbank, Vasagatan 14

Box 216, 541 25 Skövde

Tel: 0500-46 45 00

Fax: 0500-46 45 61

jak@jak.se

jak.se

Revisionsberättelse

Till årsstämman i JAK Medlemsbank, org nr 516401-9969

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för JAK Medlemsbank för räkenskapsåret 2021-01-01 – 2021-12-31. Bankens årsredovisning ingår på sidorna 13–62 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av bankens finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för banken.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till bankens revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till banken enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits den granskade banken eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden. Beskrivningen nedan av hur revisionen genomfördes inom dessa områden ska läsas i detta sammanhang.

Kreditgivning och tillhörande förlustreserver

Detaljerade upplysningar och beskrivning av området lämnas i årsredovisningen. Kreditriskexponeringar och dess hantering beskrivs i not 3 avsnitt *Kreditrisk*. Bankens redovisade kreditförluster specificeras i not 11 och redovisad förlustreserv specificeras i not 15. Avsättning för kreditförluster på åtaganden utanför balansräkningen specificeras i not 26.

Vi har fullgjort de skyldigheter som beskrivs i avsnittet *Revisorns ansvar* i vår rapport om årsredovisningen också inom dessa områden. Därmed genomfördes revisionsåtgärder som utformats för att beakta vår bedömning av risk för väsentliga fel i årsredovisningen. Utfallet av vår granskning och de granskningsåtgärder som genomförts för att behandla de områden som framgår nedan utgör grunden för vår revisionsberättelse.

För området relevanta redovisningsprinciper beskrivs i not 2, avsnitt *Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument*. Viktiga uppskattningar och bedömningar beskrivs i not 30 i de finansiella rapporterna.

Beskrivning av området	Hur detta område beaktades i revisionen
<p>Per den 31 december 2021 uppgår utlåning till allmänheten till 691 528 tkr i vilket motsvarar 48% av totala tillgångar. Posten består av utestående fordringar brutto till ett belopp om 695 075 tkr med avdrag för förväntade och konstaterade kreditförluster om -3 547 tkr.</p> <p>Bankens reserveringsmodell är baserad på IFRS 9 och innebär att utlåning till allmänhet delas in i tre stadier, beroende på graden av kreditförsämring. I stadie 1 motsvarar reserveringen förväntade kreditförluster under kommande 12 månaderna. I stadie 2 och 3 motsvarar reserveringen förväntade kreditförluster under hela den återstående löptiden. Tillgångar i stadie 3 prövas för nedskrivning på individuell nivå.</p> <p>Reserveringsmodellen är framåtblickande vilket innebär att banken uppskattar kreditrisken i varje exponering och den förlust som skulle kunna uppstå. I bedömningen ska makroekonomiska faktorer beaktas och påverkan av olika scenarios bedömas. Reserveringen kräver att banken gör bedömningar och antaganden av exempelvis kriterier för att identifiera en väsentlig ökning i kreditrisk och metoder för att beräkna förväntade kreditförluster.</p> <p>Utlåning till allmänheten och den relaterade kreditrisken uppgår till väsentliga belopp. Det finns en risk att krediter accepteras på felaktiga grunder vilket kan medföra en önskad kreditexponering. Vidare innebär beräkningen av förlustreserver att banken gör bedömningar och antaganden. Detta sammantaget innebär att bankens process kreditgivning och för beräkning av förväntade kreditförluster har betydande påverkan på bankens resultat och ställning. Därför har vi ansett att kreditgivning och redovisningen av förlustreserver vara ett särskilt betydelsefullt område i revisionen.</p>	<p>Vi har granskat bankens process för att bevilja nya krediter och förlånga befintliga krediter med inriktning på att utvärdera ändamålsenligheten i bankens kontroller för att säkerställa att de krediter som accepteras inte medför en önskad kreditrisk.</p> <p>Vi har utvärderat bankens modell för beräkning av förlustreserv i förhållande till kraven i IFRS 9. Modellen är framtagen av banken tillsammans med dess outsourcingpartner och övriga till denne anslutna banker. Outsourcingpartnern tillhandahåller IT-lösningar till banken och har implementerat modellen i IT-system som banken använder sig av. Outsourcingpartnern har anlitat en revisor som har lämnat rapportering avseende modellens ändamålsenlighet och tillämpning i de processer och system som hanteras av outsourcingpartnern. Vi har utvärderat denna rapportering som grund för att bestämma vilka kompletterande granskningsåtgärder som är lämpliga. Vi har granskat de kompletterande kontroller som finns hos banken som vi har bedömt väsentliga för att säkerställa rimligheten i inputdata, modellerna och utfallet av beräkningarna.</p> <p>Vi har genomfört stickprov och utifrån dessa bedömt stadiindelningen av utlåning allmänheten. Vi har även stickprovsvis granskat indata till modellen. Avseende fordringar i stadie 3 har vi granskat och bedömt enskilda krediters värdering utifrån tillgänglig information om det enskilda engagemanget och tillhörande säkerheter. Vi har även bedömt bankens bevakningsprocess som bygger på såväl intern som extern information om kredittagarna och beaktat denna vid bedömning av utlåningens stadiindelning och redovisade kreditreserveringar. Vi har bedömt rimligheten i de manuella justeringar, inklusive den expertbaserade reserveringen avseende Covid-19, som utförts av Banken.</p> <p>Vi har även granskat upplysningar i årsredovisningen avseende utlåning till allmänheten, osäkra fordringar och kreditreserveringar.</p>

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-12. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av bankens förmåga att fortsätta verksamheten.

De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera banken, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- ▶ identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och

inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- ▶ skaffar vi oss en förståelse av den del av bankens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- ▶ utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- ▶ drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bankens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till

datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.

- ▶ utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall åtgärder som har vidtagits för att eliminera hoten eller motåtgärder som har vidtagits.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av JAK Medlemsbank för räkenskapsåret 2021-01-01 – 2021-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bankstämman disponerar förlusten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till banken enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bankens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bankens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bankens organisation och förvaltningen av bankens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bankens ekonomiska situation, och att tillse att bankens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bankens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de

åtgärder som är nödvändiga för att bankens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- ▶ företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot banken.
- ▶ på något annat sätt handlat i strid lagen om medlemsbanker, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller stadgar.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bankens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lag om ekonomisk förening inklusive lag om bank- och finansieringsrörelse.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot banken, eller att ett förslag till dispositioner av bankens vinst eller förlust inte är förenligt med lag om ekonomisk förening inklusive lag om bank- och finansieringsrörelse.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bankens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av

räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bankens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med lag om ekonomisk förening inklusive lag om bank- och finansieringsrörelse.

Revisorns mandat tid

Ernst & Young AB, Box 7850, 103 99 Stockholm, utsågs till JAK Medlemsbanks revisor av årsstämman den 24 april 2021. Ernst & Young AB och inom revisionsföretaget anställda lagstadgade revisorer har varit valda sedan 1995. Enligt gällande övergångsbestämmelser får revisionsuppdraget inte förlängas efter räkenskapsåret som avslutas den 31 december 2023.

Skellefteå den dag som framgår av vår elektroniska underskrift
Ernst & Young AB

/Micael Engström/
Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

MICAEL ENGSTRÖM

Auktoriserad revisor

Serienummer: 19700113xxxx

IP: 145.62.xxx.xxx

2022-03-22 08:39:42 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validate>